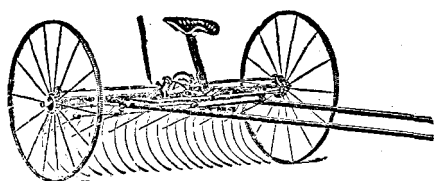

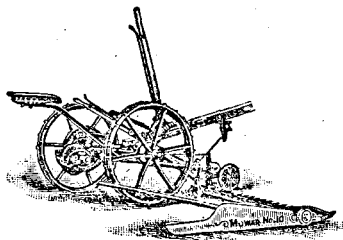
ERDÉLYI GAZDA

Legjobb és Legtökéletesebb

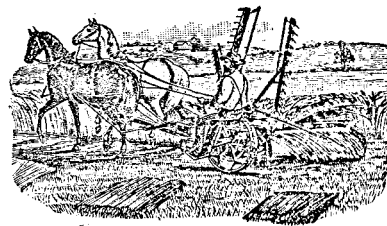
Fű- és Takarmány-kaszálók, teljesen acél Széna-gyűjtő és Tarló-gerehlyék, Marokrakó és Kévekötő
 ● ● ● ● ● Aratógépek, Világhírű eredeti amerikai Johnston-gyártmány ● ● ● ● ●
Bächer Rudolf—Melichar Ferencz-nél Budapest, Nagymező-utca 68.

Vezérképviselő: SZÜCS ZSIGMOND.

Kimerítő árjegyzéket készsággel küldünk.

1266

BABÓS és TÁRSAI

vaskereskedése KOLOZSVÁRT, Deák-Ferencz-utca 25. szám.

A nagyérdemű gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy üzletünkbe újabban egy nagyobb összeget fektettünk be és raktárunkat megnagyobbítottuk, ennél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy nagyrabecsült vevőinket gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett szolgáltatjuk ki.

Raktáron tartjuk mindazon cikkeket, amelyek egy gazdaságban szükségeltetnek, u. m. Gazdasági gépek és eszközök, Kudsiri-rudvasak, vaslemezek, építkezési vasgerendák, Konyhaberendezési cikkek, Kötél és lánczárak, Beocsini-Cément, Gypsz, nádfonat, Carbolineum, Kátrány, mindennemű Festékarak, Gépszijj, Gépolaj, Gépszir, Kocsikenőcs, Mécsolaj, Rézgálicz, Raffia háncs, Aszfalt és elszigetelőlemezek, Kovács-szén, Kox és Faszén, Fleischmann-féle szabadalmazott tejkannák stb.

Gazdasági gépekről árjegyzéket díjmentesen küldünk. 1473

Riparia Portalis

== sima I-ső oszt. ==

200,000 darab

szabályszerű hosszúság és vastagság mé-
rővel válogatva kifogástalan minőségben;

gyökeres II-od oszt.

200,000 darab

és erős fejlődésű akác kiültetésre

===== alkalmas, kapható: =====

Söpjng Endre

== szőlőoltvány telepén, ==

Székelyhidon, (Biharvármegye.)

Sárga János, Kolozsvárt

ékszerész, mű-ötvs, egyházi szerek műintézete.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát arany-, ezüst nemükben, drágakő-ékszerekben, valamint Angol, Francia és Berndorfii különlegességekben.

Kitünően berendezett műtermében készít ezüst-nemüket, ékszereket, valamint magyar dísz-ékszer és egyházi felszereléseket. 1416

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Új könnyű Zongoradarabok.

Paál Henr. Magyar Táncképek: Andalgó, Palotás, Toborzó 2 kor.

Poldini E. 6 Divertissement: Valse - L'accolade - Oiseaux de passage - Marche des liliputiens - Barcarolle - Temps pluvieux darabja 1 kor.

Siklós Albert. Suite Mignone Tereferé - Scherzo - Balon - Est a hegytetőn - Bölcsődal - Gavotte, darabja 1 kor.

Paál. 3 könnyű magyar ábránd. I-III. füzet à 2 kor.

Kiadja: **MÉRY BÉLA** zeneműkereskedése

BUDAPEST, Andrassy-út 12. 1462 II.

Ifj. NAGEL OTTÓ könyvkiadóhivatalában Budapest,
VIII. ker., Múzeum-körút 2. szám (a Nemzeti Színház bérházában) megjelentek és kaphatók:

Ahn Ferencz dr. Gyakorlati tanfolyam a német nyelv gyors és könnyű megtanulására. Az eredeti után írta Nagy Lajos 14-ik kiadás, magyar betűkkel 1 kor. 60 fillér.
Angyal Ignác. A kerékpár kezelése, IV. bővített kiadás, képpel 60 fillér.
Gyulai Béla dr. Nőnevelés. Utmutatás a nőnevelésben 1 kor. 60 fillér.
Halász Sarolta. Gyermekkerti csokor. Dalok, szavalmányok, párbeszéd és társasjátékok gyermekkertek és óvodák számára. 2. javított kiadás, kötet 1 kor. 50 fillér.
Hegyesi József. Házi czukrázat. V. bővített kiadás. Diszkötésben 3 kor. — Előétkek. IV. javított kiadás. Diszkötésben 3 kor.
Hrblyay Emil. Tyúktenyésztés 3 kor. — Lúd- és kacsa tenyésztés 2 kor. — Pulykatenyésztés 2 kor. — A baromfitenyésztésre vonatkozó általános tudnivalók 1 kor.
Knorr Alajos. Önüggyvéd, vagyis gyakorlati utmutatás jogügyletek elintézésére, okiratok s beadványok szerkesztésére a legújabb törvények alapján, 450 iromány-példával. VI. teljesen átdolgozott kiadás. Füze 10 kor. Vásznonba kötve 12 kor. — Magyar általános levelező és házi útkár. Gyakorlati utmutatás a közéletben előforduló mindennemű családi és más levelek, kereskedelmi és üzleti fogalmazványok és folyamodványok helyes szerkesztésére. Számos példával felvilágosítva. Füze 6 kor., aranyozott vászonkötésben 7 kor. 20 fillér.
Kövér János. Vadásznaptár 1905. évre. Disztes vászonkötésben 1 kor. 60 fillér.
Lakatos Károly. Az erdei szalonka és vadászata. Füze 4 kor., diszkötésben 6 kor. — A vadászmeisterseg könyve. Félbörkötésben 16 kor.
Ploetz K. dr. Elemi francia nyelvtan. Szerző »Elementarbuch« című művének 33-ik kiadása után átdolgozta Nagy Lajos. 2. javított kiadás 1 kor 60 fill. — Syllabaire français. A francia nyelvtanítás első foka. 3 kiadás. Átdolgozta Isoz Emil. Kötve 1 kor. 20 fill. — Conjugaison française. Második fokozat a francia nyelvtanításra, olvasókönyvvel és szótárral. Fordította Kubinyi F. A. Kötve 1 korona 60 fillér.
Várad Antal dr. Az esztetika rövid kivonata 1 kor.
Vikár Béla. Virágmesék. A képeket rajzolta Kreidolf Ernő. Gyönyörű színes művészi illusztrációkkal, a legszebb magyar képeskönyv 6 kor. 1450

Husvétii ajándékoknak

legalkalmasabb bevásárlási forrása

STEIN S. és TÁRSA

első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete, kapható újszülöttől 14 évesig Leány és fiuk részére Kabátok, Ruhák, Kötények, Kalapok, Kapischonok, Harisnyák, Kamáschlik, Gyermek fehérnemű minden nagyságban.

Mérték szerinti fűzők a legújabb formában és kényelmes viseletűt készítek Vidéki rendelményt pontosan eszközlők, gyermekruha rendelménynél elegendő a kor megjelölése és pontosan találó átút küldök. Baba kelengye, keresztelő készlet állandóan raktáron a legfinomabb kivitelben. — **Határozott jutányos árak**

Szives pártfogást kér

Stein S. és Társa,

Mátyás kir. tér 2. sz.

1434

1905. január 1-től a tanácsház alatti helyiségben.

Szám 322.—905.

Fűzvesző eladási árverelési hirdetemény.

A kolozsvári m. kir. telepítési Felügyelőség f. évi márczius hó 30-án kelt 763. számú rendelete alapján alólírott kincstári birtokkezelőség hivatalos helyiségében f. évi április hó 19-én d. e. 1/2 10 órakor mintegy 70—70 q. hántatlan nemes fűzvesző eladása czéljából nyilvános szóbeli árverelést tart. Kikiáltási ár mm.-ként 8 (nyolcz) korona az átvételi határidő pedig a jóváhagyás értesítésétől számított 10 nap.

A fűzvesző még vágatlan állapotban van és abból mintegy 18 q. az alsó-detrehemi és 40—50 q. a marosludasi kincstári birtokból adatik el.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik fenti árut megvásárolni akarják, az irt időben a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel megjelenni sziveskedjenek. Az árverelésre zárt írásbeli ajánlatok is elfogadtnak, ha azok 1 koronás bélyeggel és az ajánlati ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátva április hó 19-én d. e. 1/2 10 óráig ezen birtokkezelőséghez benyújtatnak, mert a később beadott vagy távirati ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Az ajánlati ár 100 kilonként minden % levonás nélkül külön az alsó-detrehemi és külön a marosludasi fűzve vesszőre teendő és az számmal és betűvel is kiirandó. Az áruba nevezett birtokkezelőségtől a helzszenén vétetnek át és a legközelebbi vasut állomásra a kincstári igákkal fog elszállíttatni.

A termény, zalamint a részletes eladási feltételek, a melyeknek vevők magukat alávetni tartoznak a hivatalos órák alatt alólírott birtokkezelőségnél bármikor megtekinthetők. Az eladási ár után járó III. fok. bélyegilletéket a kiállítandó ellennyugtákon vevők sajátjukból tartoznak fedezni.

Az ajánlatok az ajánlattevőkre a felsőbb helyen történő jóváhagyásig feltétlenül kötelezők.

Maros-Ludason, 1905. április hó 5-én.

Maros-ludasi és m.-bogáti kincstári birtokkezelőség.

1564

Söpjng Endre szőlőjvány-telepe Székelyhidon.

Eladásra kerül:

2 éves zöld ojtvány,

a mely idősebb ültetések hiányai pótlására is kitünő sikerrel használható.

Riparia Portalison, Erdei, Bakar, Bihari, Alantermő Szlankamenka, Juhfark, Gohér, Olasz Rizling, Mézes, Ezerjő, Sárfehér, Chasselas blanc és rouge, több elsőrendű fajban, Kadarka, Nagyburgundi, Oporto.

Rupestris Monticolán, Fehér Bakar, Ezerjő, Olasz Rizling, Szlankamenka, Chasselas, Oporto.

Fásajtvány:

Riparia Portalison, Casselas 6, Muskotály 9 fajban, Szemendriai, Calabriai, Argentin, Overnyi hamvas, Medoc noir, Génuai, Damascusi, Kossuth Lajos, De la Palestina, Ezeréves. Malakoff Usum, Delaware, Madeline Angevine és Royale, Kecsekeseű piros, fehér és kék színben.

Rupestris Monticolán, Olasz Rizling.

Amerikaiakból:

Riparia P. rtalis, sima (I. oszt. 200,000 drb. valamint gyökeres II.) leszállított olesó áron.

Rupestris Monticola sima és gyökeres.

Sima vesszőmet vastagság és hosszúságmérő pontos használatával napszámban kellő ellenőrzés mellett vágatom, úgy, hogy annak minden szála beoijtható.

Európaiak:

Bakar, Olasz és Rajnai Rizling, Sárfehér (Alföldi), Tramini, Oporto, Carbenet franc és Sauvignon sima és gyökeres.

Erdei, Ezerjő, Zöld-Szilvániból, sima. Összes említett fajtákból szálanként kiválogatott ojtóvesszőt is szállítok.

Több elsőrendű fajta Chasselas, Damascusi, Passatutti, Muscat Lunel, Muscat Ottonel és 20 fajta különleges csemegéből gyökeres fajtisztán.

Delaware.

Ezen, utóbbi időben igen keresett fajtából (a melyet éppen ezért a hozzá hasonló Othellóval, sőt akárhány esetben közönséges európai vesszővel keverve kap a rendelő) úgy sima, mint gyökeres vesszővel abszolút fajtisztán szolgálhatok. Bormintát külön e czélra szolgáló fadobozban 1/4 vagy 1/2 literes üveggel 1 illetve 2 kor. ellenében szállítok.

Saját termésű 1904. évi piros és 1901., 1903. 1904. évi érmelléki fehér borral 50 litertől felfelé szolgálhatok, 1/2 liter minta 1 kor.

Összes czikkeimnek a telepen leendő átvásztásába készséggel beleegyezem.

Árjegyzékemet, mely az idősebb ültetések hiányai pótlásának biztos sikerrel járó egyszerű módját s a Delaware részletes ismertetését tartalmazza, ingyen és bérmentve küldöm meg. 1510

Magyar bikák

500—1500 korona árban. 1484

Tenyésztojások tucaja:

Pekingi kacsá . . . 10 kor. | Sárga Orpington . . 12 kor.
Emdeni lúd . . . 20 " | Fekete " . . . 20 "

rázásmentes ingyen patentesomagolásban, ha a vételár előre küldetik. Zárttoku, francia kék mák, pernai lenmag, fűmag kapható:

Gr. Teleki Arvéd drassói uradalmában

u. p. Koncza.

NÉPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVÁRTT
Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt Korbuly-ház) olesó jelzalog és váltókölcsonöket nyujt és **BETÉTRE 5 SZÁZALEK KAMATOT AD**

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.“ TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Telepítés, parcellázás.	237
Gazdasági népoktatás. <i>Nagy Endre.</i>	238
Védekezés az éjjeli fagyok ellen. I.	239
Frissen ültetett gyümölcsfák. <i>Krenedits Ödön.</i>	240
Végszó a répalevél bevermelése körül kifejtett eszmecserehez. <i>Hadviger Albert.</i>	240
Miért nem terem az északi oldal annyi lóhere- magot, mint a verőfényes oldal? <i>Csernátony Árpád.</i>	241

Kisebbszakközlemények:

A cserebogár hasznosítása. — Uj magyar komló szárító berendezés. — Lenkóró zölden szőlő- kötözésre kiválóan alkalmas.	241
---	-----

Háztartás:

Rózsák beoltása gyökéralanyra.	241
--	-----

Vegyes közlemények:

Birtokpolitikai szaktanácskozmány.	242
Időjelzés.	242

Mírdetések.

Telepítés, parcellázás. X

Hazánk földbirtok-forgalmi viszonyai az utóbbi időkben már valósággal egészségtelenekké váltak. Az ingatlanok forgalmának ma legelterjedtebb eszközei: a dob és az üzér-spekuláció.

Az eladósodott, vagy más okokból eladóvá vált közép- és nagybirtok csak számottevő károsodással értékesíthető. A kis existenciák birtokszerzési képességének és kedvének kielégítése pedig szintén egyre nagyobb nehézségekbe ütközik. A két, egymást közvetlenül érintő, folyamatnak egészséges mederbe terelésére, vezetésére és istápolására eddig semmiféle tisztességes és hivatásos szervezetünk nem volt. A többé-kevésbé túl-nyerészkedésre alapított közvetítő spekuláció konkurrenciája nélkül, tetszés szerint dolgozott.

Valóban legfőbb ideje volt már annak, hogy egy tőkésben, tisztességben és tudásban egyformán erős és szolid intézmény alakuljon, mely ezen szerepet megfelelően lássa el.

Egy ilyen intézménynek Erdélybe való bevezetését célozza, az az ankét, mely az E. G. E. házába mára összehívott.

A »Magyar Telepítő és Parcellázó Bank Részvénytársaság«-ot, melynek céljait alább részletesen ismertetjük, a következő nagy és régi fővárosi magyar pénzügyintézetek alapították:

A Magyar jelzáloghitelbank, a Cs. és kir. szab. Triesti általános biztosító társaság, a Magyar agrár- és járadékbank részvénytársaság, a Magyar leszámítoló és pénzváltó bank és a Magyar általános takarékpénztár.

Az intézet élén, mint igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok a következők állanak:

Hegedüs Sándor (elnök), *madarasi Beck Nándor* (alelnök), *gróf Keglevich Gábor* (alelnök), *Barta Arnold*, *Barta Ödön*, *madarasi dr. Beck Gyula*, *Bujanovich Gyula*, *dr. Éber Antal* (vezető igazgató), *Kende Zsigmond*, *Kronberger Lipót*, *dr. Nagy Ferenc*, *Poór Jakab*, *dr. Pollák Gyula*, *Schöber Béla*, *dr. Simonyi-Semadam Sándor* dr., *gróf Korniss Károly* (f. biz. elnök), *dr. Me-*

zössy Béla, *dr. Neumann Miksa*, *dr. Horváth Lipót*. A bank tényleges működését 1905. január hó 1-én meg is kezdte.

A bankalapítás céljánál kiindulási pont gyanánt az a tapasztalati tény szolgált, hogy földművelő-osztályunk, és pedig különösen a magyar földművelők rendkívül élénk, egyre fokozódó földéhséget tanúsítanak, amelyet csak igen korlátolt mértékben képesek kielégíteni azért, mert megfelelő szervezet, megfelelő közvetítés, a parcellázás művelésének megfelelő műszaki és pénzügyi előkészítése és lebonyolítása hiányában az eladásra kerülő közép- és nagy birtokokat nem képesek megvásárolni.

Kétségkívül lebonyolítottak magánosok és egyes vidéki pénzügyintézetek az utóbbi években igen sok birtokfeldarabolási műveletet. Ép oly kétségtelen azonban, hogy ezen műveletek lebonyolítása nem mindig történt ama követelmények teljes szemmel tartásával, amelynek figyelembevétele elengedhetlenül szükséges úgy magyar nemzeti, mint a vevőközönség prosperálása szempontjából; de másfelől világos az is, hogy megfelelően szervezett, erre a célra és kizárólag erre a célra berendezett s a kellő anyagi erőeszközök fölött rendelkező intézmények hiányában a birtokfeldarabolási műveletek nagy területe maradt kiaknázatlanul ott is, ahol a parcellázás összes gazdasági előfeltételei megvoltak s ahol az ilyen művelet foganatosítása intenzíve és nemzeti szempontból is kielégítően szolgálhatta volna úgy az eladó birtokos, mint a vételre kész paraszt-ság érdekeit.

Egyfelől egészséges mederbe terelni a birtokfeldarabolással egybefüggő műveleteket, másfelől a parcellázási tevékenységet minél szélesebb körre kiterjeszteni: ez volt a magyar telepítő és parcellázó bank alapítóinak kitűzött célja.

E cél megvalósítására szolgál tehát az újonnan megalakult pénzügyintézet, amelynek egyedüli és kizárólagos hivatása a telepítés és birtokfeldarabolási műveletek minden egyes ágának beható és gondos ápolása, a földbirtok forgalmának közvetítése, eladó nagy- és középbirtokoknak parcellázás és telepítés által leendő értékesítése, ez által üdvös irányítása a magyar földbirtok meg-

Jobb
és megbízhatóbb
magvak

nem léteznek, mint a minőket
31 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari

magkereskedése

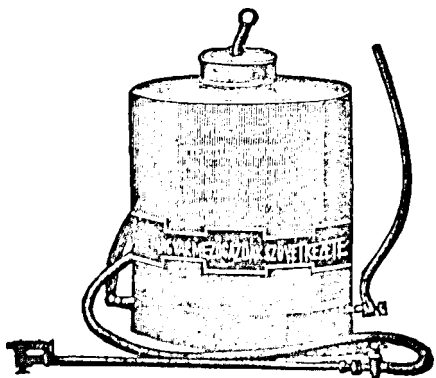
Budapesten

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Iszajos-utca 4. sz.

ÁRJEJYZÉKEK

ingyen és bérmentve küldetnek.

Ajánljuk szavatolás mellett a francia „ECLAIR“ permetezőnek minden tekintetben hű másolatát a „MEZŐGAZDÁK“ permetezőt, melyet védjegyük alatt ide haza gyártatunk. Ára: 34 K. és 28 K.

Továbbá I. rézgálicot, sublimált kénport, dr. Aschenbrand-féle bordoi és rézkénport, fehér hosszúszerű raffiaháncsot, 4 szer sodrott juttafonalat, venyigemetsző ollókat, szőlő és faajtó késeket, gummiszallagot, furott és hasított parafadugót a legjutányosabb áron. ● ● ●

Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. 1006.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31. sz.

oszlásának és kedvező befolyás gyakorlása a nagy- és középbirtokok árának alakulására.

Megjegyzendő, hogy ámbár a bank működésének súlypontját kisbirtokok képzésére helyezi, azonban ott, ahol ezt a földarabolási művelet símább lebonyolítása, avagy fontos gazdasági vagy társadalmi tekintetek indokolttá teszik, nem fog elzárkózni attól sem, hogy az ingatlan egy részét mint középbirtokot hasítsa ki és így értékesítse.

A kitűzött cél megvalósítására az esetek változatos különfélesége szerint eltérő utak vezetnek, amelyek számát és irányát eleve megjelölni szinte lehetetlen azért, mert minden egyes, az új bank működési körébe vágó tranzakció más-más érdekcsoportot képez, így különleges elbánást is igényel.

Természetesen: a bank egész általánosságban szívesen nyújtja minden más olyan birtokpolitikai művelethez is segélyét, amely kitűzött céljának megfelel s amely anyagi eszközeinek kockázata nélkül bonyolítható le.

A bank működési köre kiterjed arra is, hogy mezőgazdasági ingatlanokat saját számlájára megvegyen és azokat parcellázás, vagy telepítés útján értékesítse, vagyis közép- és kisbirtokokra feldarabolva az illető birtok környékén lakó, vagy más vidékekről odatelepítendő birtokosoknak eladja.

Irányadó szempont e részben az, hogy a bank birtokokat csakis olyan vidéken vásárol, ahol a parcellázás előfeltételei oly mértékben forognak fenn, hogy az illető ingatlanoknak a bank céljainak megfelelő értékesítése minél rövidebb, legfeljebb 2—3 évi idő alatt és oly áron, amelyek mellett a vevők prosperálása feltétlenül biztosítva van, végbe legyen vihető.

Ime, ez nagyjából, amit az intézet jellegére és céljára vonatkozólag, előtárhatalunk.

Az intézet vezetősége és az E. G. E. ig.-választmányja által a mai szakértekezlet elé tárt és lapunkban előzőleg ismertetett kérdőpontok közül ezúttal a következővel óhajtunk foglalkozni:

Az erdélyi hazarész mely vidékein forogna fenn egészséges birtokfeldarabolási műveletek lehetősége?

Olyan kérdés, melynek helyes megoldása nagy lépésekkel viheti előre az erdélyi magyar népesség anyagi és számbeli erősödésének ügyét.

Véleményünk szerint — magyar nemzeti szempontból — Erdélyben a következő három esetben volna helye a parcellázásnak, vagy telepítésnek és pedig:

1. Tiszta magyar vidéken ott, ahol a kisbirtokok számbeli vagy térbeli gyarapo-

dásának útjában közép vagy nagy birtokok állanak.

2. Oly vegyes nemzetiségű vidékeken, nyelvhatárokon, ahol a magyarság többségben van s ezen többségnek erősítése, assimiláló képességének gyarapítása, nagyobb birtoktesteknek felparcellázása által előmozdítható.

3. Oly nyelvhatárokon, ahol a kisebbségben levő magyar elem egy-egy nagyobb ingatlan felosztása útján többséggé emelhető.

Részletezve a kérdést, a következőkben jelöljük meg azokat a földrajzi pontokat, melyeken az ilyen irányú kezdeményezés magyar nemzeti szempontból is hasznos leend.

Parcellázások — nemzeti szempontból — indokoltak és szükségesek a következő vidékeken:

Hunyad vármegyében: Déva és Szászváros olyan túlnyomóan magyar, vagy elég nagy arányban magyar központok, amelyek körül a vidék magyarságát is erősíteni kellene és lehetne

Piski és Lózsád közt és körül.

Rákosd—Kalán között.

Alsó-Fehér vármegyében:

Gyulafehérvár—Vajasd között.

Nagyenyed — Miriszló—K. Solymos és M.-Lapád között.

Maros-Ujvártól a Maros-Völgyén egészen Nyárádtóig.

Nagy-Küküllőben: Moha—Kóród—Halmagy között.

Nagy-Kend—Pipe—Héjasfalva.

Brassó megyében: a Barcaság felső szélén, Krizba és Hidvég között.

Kolozs megyében: központok: Kolozsvár, Bánffy-Hunyad és Kolozs.

Összekötendő vonalak: Kolozs—Visa és Felső-Szováth.

Bánffy-Hunyad—Egeres.

Kolozsvár—Gyalu.

Bács—Nagyalmás.

Szolnok-Dobokában:

Bethlen—Retteg;

Szamosujvár—Örd.-füzes;

Dés—Szamos-Ujvár.

Torda-Aranyosban:

Központok: Torda, M.-Lúdas.

Összekötendő vonalak: Torda és Maros-Lúdas;

Kisküküllőben: Dicsőszentmárton és Radnót;

Maros-Tordában: Marosvásárhely—Mezőbánd.

Gazdasági népoktatás.

Aki figyelemmel olvasta az elmúlt 3 hónap alatt gazdasági lapjainkat, arra a tapasztalatra jött, hogy az a kérdés, melyről most

egy-et-mást elmondani akarok, egyike a gazdasáradalom legfontosabb kérdéseinek. Önmagától került felszínre e kérdés s utóbbi időkben az „Erdélyi Gazda“ volt az, melyben számosan foglalkoztak ennek megoldásával. Különösen sok szó esett ennek kapcsán két intézményről, melyek külön-külön és együttesen arra vannak alapítva, hogy a nép körében a gazdasági ismereteket terjesszék. Egyik a népszerű gazdasági előadások tartása, másik a gazdasági ismétlő-iskolák intézménye. Mindkettő nevezetes ujitást jelent e téren s arra van tervezve, hogy hatalmas lépésekkel vigye előre mezőgazdaságunk ügyét. Uj intézmények, de hát mit csodálkoznánk ezen, hiszen néhány évtized előtt a mezőgazdaság volt államügyeink hamupipőkéje, melylyel bizony nem sokat törődtek a bársonyszékek mesebeli királyfiai. De visszatérve tárgyunkhoz, egy percig sem habozok kijelenteni, hogy engem nem elégit ki teljesen sem a vándorelőadások, sem a gazdasági ismétlő-iskolák intézménye. Ellenzésre fog találni ennek rideg kijelentése, de ime előadom kifogásaimat. A kiindulási pont helyes: Terjesszük a gazdasági ismereteket minél szélesebb körben! Ne maradjunk egyoldalúak; ne legyünk felületesekek, hanem szálljunk le a néphez s tanítsuk meg arra, hogy az áldott magyar föld nem lett még mostohánkka, mely száműzi lakóját; csak tudnunk kell bánni vele okkal-móddal s most is megterem rajta az Isten áldás. Így gondolkozhatott az, aki behozta ez intézményeket. Egyik tanítsa meg erre a felnőtt embert, a másik adjon alkalmat az iskolában arra, hogy mire embernél ember lesz, tudja ezt elérni saját jóvoltából.

A milyen szép a gondolat, olyan hiba történt a kivitelben. A gazdasági ismétlő-iskolák vezetését reá bízta a néptanítókra. Nem akarok kicsinyelni egy hivatalnok kart sem, de valljuk meg az igazat; bármennyi előadást is tartsanak a tanítóképző intézetekben, legkiválóbb szakembereink, mégis csak más a tanító hivatása. Sok igazi jó tanítót láttam már, ki nagyon rossz gazda volt, a min nem is csodálkozhatunk. Oly sok minden tanulni való mellett a tanítóképzőben százszámra képezhetik a jeles népoktatókat, de ne kívánja azt senki, hogy a gazdaság ezer apró tudományát heti 1—2 óra alatt teljesen el tudja valaki sajátítani. Fél tudással tanítani nem lehet.

Hogyan fogadja meg az a 14—15 éves gyermek tanítójának tanácsait, ha felnő, midőn látja, hogy azokat maga a tanácsadó sem követi s ha követi — a gyakorlati ismeretek hiánya miatt — nem ér el velők kellő eredményt. S ez talán a legjobb eset azok közül, melyek az életben előfordulnak, de néha még az is megesik, hogy a tanító nem szeretve soha a gazdálkodást, nem is törődik vele s a

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárat (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

gazdasági ismétlő iskola csak papíron hirdeti, hogy mily nagy gondot fordítunk minden tekintetben a népnevelésre.

Lássuk már most, hogy állunk a népszerű gazdasági előadásokkal. Éppen az „Erdélyi Gazda” múlt heti számában olvasom, hogy mily örövendetesen szaporodott a hallgatóság száma. A haladást kétségbe vonni nem akarom s hogy fejlettebb viszonyok között valóságos áldás volna időről-időre kimenni a nép közé, felvilágosítani azt a gazdálkodás terén történt újításokról; de mi még nem jutottunk e téren ennyire. Nálunk kimeznek az előadók s a nép nagy figyelemmel meg is hallgatja őket. Ők azonban idegen emberek azon a vidéken nagyon gyakran, s mikor tovább mennek néhány nap múlva, feledésbe mennek a jó tanácsok s marad minden a régiiben.

Hiányzik, aki az elvetett magot tovább ápolja. Nincs vezére ilyen dolgokban népünknek s a földmivelésügyi miniszterium által szórványosan felállított népies mintagazdaságok oly sokba kerülnek, hogy azok nagyobb mérvű kiterjesztésére alig lehet reményünk a közel jövőben.

Véleményem szerint a gazdasági népoktatást reformálni kell. Messze kiható, nagy fontosságú reformokat kell életbe léptetni, melyek ott kezdjék a nevelést, ahol még nevelésről szó lehet... az iskolákban. Előre bocsátottam, hogy a gazdasági ismétlő-iskolák felállítására helyes alapeszméből indul ki s csupán a terv keresztülvitele olyan, hogy mai formájában fen nem maradhat. A gazdasági ismétlő-iskolák vezetésével a gazdatiszti kart kellene megbízni.

Tanítson helyesen gazdálkodni az, aki maga is gazda, kinek ez élethivatása. Milyen ideális állapot lenne is az, ha az uradalmak tisztjei kezét fogva a népnevelés másik két tényezőjével, a pappal és tanítóval vállvetve dolgoznának a nemzet felvirágoztatásán. A kisember képezi azt az osztályt, mely mindig megmaradt fajtisza magyarnak, az a nemzet. Ezt kell most a magunk számára megtartani, hogy el ne adósodjon s ki ne vándoroljon. Mi természetesebb annál, hogy a gazdatiszti társadalom siessen megmentésére. Németország meg tudta alkotni a hatalmas „Agrár Bund”-ot, miért késlekedünk, miért habozunk mi is megtenni az első lépést a haladás felé.

Mintha hallanám, mint zúdúl felém a különböző ellenvetések sokasága: „A gazdatisztnak más a hivatása!”... „A gazdatiszt nem ér rá ilyesmire!” Nem is azt akarom én mondani, hogy elhanyagolva a magunk dolgát, a máséval törődjünk. De ha nagy is az elfoglaltság a nyári, tavaszi és őszi szorgos munkaidőben, a nyugalmas téli hónapok, novembertől márciusig elég időt és alkalmat adnak arra,

hogy hetenként két délelőttöt rá szánjunk a tanításra. A gazdatisztnak áll leginkább módjában előadásait példákkal igazolni. A tanácsért hozzáfordulókat pár szóval útbaigazíthatja. Folyton a nép között él, ezer és ezer alkalma nyílik felhívni a figyelmet élesen szembetűnő hasznára a jó és okszerű gazdálkodásnak. Nincs tehát mitől visszariadni. Nem akarom én a szabad természet emberét a poros tantermek lakójává tenni; csak arra az időre, míg kint nem nyílik tér működésének, a téli időszakban.

Alig van valamire való falu, hol nagyobb uradalom ne volna s annak néhány intézője, tisztje. Jó szándék kell csupán hozzá, előre feltételezvé, hivatásának magaslatán álló végzett emberekkel van dolgunk, kik között bizonyosan akad vállalkozó erre a fáradságos s talán kezdetben hálátlan munkára.

Ezzel aztán elesnék persze, mint felesleges dolog a gazdasági tárgyak tanítása a képezdekből. Több idő jutna más irányban kiképezni a tanítókat.

A kisgazda pedig nem látna kis zsarnokokat a nagyobb gazdaságok tisztjeiben, hanem jóltevőit látná bennük s nem kellene oly gyakran a csendőrségi segédkezés mellett végezni az Isten-áldásnak betakarítását, mert nem találának hívőkre azok, akik szeretik magukat az új kor apostolainak hirdetni; tönkre tévén ezen ürügy alatt egy kis falu békés társadalmát. Könnyű felébreszteni a gyűlöletet oly felek között, kik a rideg érintkezés miatt nem tudták kellőleg megszeretni egymást. Küszöbön a szocializmus mindinkább növekedő veszélye, legyünk résen, hogy jó indulattal, szeretettel gátat emeljünk az áradatnak.

De ime hova tévedtem a „boldog ország” képét látom magam előtt kibontakozni, midőn a jobb gazdasági népnevelésről elmélkedem. Megszivlelendő dolgok ezek, melyeket én lehet, hogy kevés tapasztalással bár, de annál több jó indulattal ide leírtam.

Nagy Endre.

Védekezés az éjjeli fagyok ellen.*)

A tavaszi kései fagyok, különösen a három rettegett fagyosszent májusban és a koraőszi fagyok minden esztendőben komoly veszedelemmel fenyegetik a szőlő-, gyümölcs- és zöldségtermesztő gazdákat és gyakran az utolsó pillanatban rontják le ezeknek legszebb reménységeit. Száz- és százezrekre tehető az a kár, amit egyetlen egy ilyen fagy okozhat.

Nem lesz tehát érdektelen, ha a szőlőt és gyümölcsöt termelő gazdáknak az ezen fagyok ellen való védekezéséről, az ezirányú

*) A német országos gazdasági egyesület szőlészeti és gyümölcsészeti szakosztályán felolvasva Steglich dr. tanár, a drezdai növénytermesztési kísérleti állomás vezetője.

kísérletekről és vizsgálatokról beszámolok. Lemström tanárnak, a helsingforszi egyetem fizikusának és meteorologusának találmánya adja az alkalmat ahhoz, hogy ezzel a kérdéssel most közelebbről foglalkozzunk. Bevezetőben szólunk néhány szót az éjjeli fagyok mibenlétéről. Azok a kései- vagy korai fagyok és kártételeik tapasztalat szerint szélcsöndes éjszakákon, teljesen derült égboltozat mellett, a naplemente és napfeljötté közötti időben és leggyakrabban közvetlenül a napfeljötté előtt lépnek fel. Nem nagy hidegről van szó, a temperatura csak néhány fokkal száll a null fok alá; de ez is elég ahhoz, hogy pusztítókat okozzon a vegetációban.

A temperaturának ezen sülyedéseinek, melyek egyébként már napokkal azelőtt előretudhatók az időjárásról, oka a túlságos éjjeli hő kisugárzás a napnak még elégtelen nappali besugárzásával szemben. A legnagyobb a kisugárzás és e hűlés közvetlenül a föld felületénél és az ettől legmagasabbra kinyúló tárgyaknál, a növények hajtásainál, leveleinél és virágainál, miáltal ezek a zsenge növényi részek a fagy veszélyeinek legnagyobb mértékben vannak kitéve és attól a legtöbbet szenvednek. A káros lehűlés tehát nem terjed ki az egész levegőrétegre, hanem csak helyileg lép föl. A föld felületétől, vagy a kisugárzó tárgytól kicsiny távolságra ismét melegebb, fagymentes levegőrétegek vannak. Viszont a nehéz, jéghideg levegő a földhajtások és mélyebben fekvő rézek felé lefolyik és ilyen helyeken vastagabb rétegekben gyűl össze, amiből aztán a nagyobb károsodás is megmagyarázható.

Tehát erős hőkisugárzás, szélcsöndben, tiszta, derült égbolt mellett és száraz levegőben állnak be az éjjeli fagyok, míg viszont a szellős levegő, borús égboltozat, vagy a legkisebb ködfátyol is megakadályozza a világűrbe való erős hőkisugárzást és az éjjeli fagy beállását. Kód azonban csak viszonylag nedves levegőben léphet föl és a hőmérséklet sülyedésével csapadék alakjában válik ki. Hogy ez a kiválásmint az éjjeli fagy elleni védelem hasson, kell, hogy az 0°-on felüli temperatura mellett történjék. A hőpontnak tehát 0°-on felül kell lennie. Ha azonban a levegő száraz és a hőfok 0 fokon aluli, akkor a körlégnek védő hatására nem számíthatunk e növényi élet határára belül. A mozgó, szellős levegő kedvező hatása azon alapszik, hogy a legkisebb léghuzam a levegőrétegeket összekeveri és a földfelületen nyugvó, legerősebben lehűlt rétegeket a magasabb, melegebb rétegekkel keveri össze; alacsony helyi hőmérséklet mellett nedves nyugati szelek még idejében okozhatnak felhő-, vagy ködképződést.

E szerint az olyan meteorológiai jelenségek, mint a felhőképződés, ködfátyol és levegőáramlatok az éjjeli fagy föllépését megakadályozják. És ezeknek a jelenségeknek hatását tapasztalat szerint mesterségesen is elő lehet állítani és pedig a növényeknek a legkönynyebb szövetekkel való beburkolásával és befödésével — a vékony gaze-fátyol is elég ehhez — meg erős füst előidézése erre alkalmas anyagokkal, amely eljárást már régen ismerik és egyes vidékeken már egész tervszerűen szervezték.

Akár a szövet, akár a füst borítsa el a földfelületet és a növényzetet, mindkettő ké-

Ajánlok arankamentességre államilag ólomzárolt szavatolt csiraképes amerikai és olasz magtól ment

lóheremagot 80 és 95 koronával. Kiváló szép, bőtermő

10 koronával. Magas csiraképeségű tavasz borsót

HALDEK

ligowoi zabot

12 koronával budapesti ratárunkból. —

magnagykereskedése, József Főherceg ö csász. és királyi Fensége udvari szállítója, BUDAPEST, VII., KER., KÁROLY-KÖRÚT 9. SZ.

Továbbá rendkívül szép, magas csiraképeségű

baltaczimmagot

15 koronával a pinczehelyi állomásról, valamennyi 50 kllónként.

pes a hőknek éjjeli kisugárzását és az ezáltal származó túlságos lehülését megakadályozni. Az éjjeli fagynál — mint már mondtuk — nincs szó nagyobb hidegről, vagy annak hosszabb időn át való tartásáról; 1. 2. legfőleg 3 fokos temperatura 0 alatt 2—3, gyakran csak $\frac{1}{2}$ órán keresztül napfeljötté előtt: ez az, ami ellen védekeznünk kell. A szövetből való védőtakarók használata természetesen csak nagyon korlátolt terjedelmű lehet; terjedelmes, nagyobb területekre kiterjedő védőburkolatot csak a felhők és ködök füsttel, vagy vízgőzzel való mesterséges előállításával adhat. A megmelegített levegőnek befolyása itt csak annyiban számít, hogy általa levegőáramlatokat idézhetünk elő.

A fagy elleni füstvédekezés eljárása eddig sok alkalmatlansággal volt egybekötve. Az alkalmas égőanyag beszerzése és elosztása, valamint a tűznek felügyelete költségessé és nehézkessé tette ezt az eljárást. Ehez járult még, hogy megfelelően erős és tartós füst előállítására, aránylag nagy tüzeket kellett fönntartani, ami a belőle kisugárzó forróság által a közelében levő növényzetre károsan hatott és egyébként sem veszélytelen.

Ezeknek a hátrányoknak felismerésével foglalkozott a nevezett Lemström tanár Finnországban — hol az éji fagyok veszélyei és kárai igen nagyok — már több mint 10 éve azzal, hogy azon a föltétlenül helyes fizikai elven, mely szerint a füstreteg megakadályozza az éjjeli hőkisugárzást: olyan könnyen alkalmazható védőeljárást találjon ki, mely az elsorolt nehézségeket kiküszöbölje. A drezdai növénytermesztési kísérleti állomáson már 1894-ben végzett kísérletet a Lemström-féle eljárással, azóta megismételték ezeket a kísérleteket és az eredeti hibák ezen kísérletek nyomán elmaradtak és az eljárás javult.

(Vége következik.)

Frissen ültetett gyümölcsfák.

A napokban panaszkodott egy ismerősöm, hogy ősszel ültetett gyümölcsfái közül sok kiveszett, pedig mindent megtett gondozásuk érdekében s a legtöbbet a finomabb fajok közül még be is kötöztette szalmával és a legnagyobb körültekintéssel nyeste meg őket.

Ime! a milyen egyszerű a frissen ültetett gyümölcsfák kezelésé, éppen olyan gorombák a hibák, a melyet akörül elkövetnek a gazdák.

Az egyik az ősszel ültetett fának tavasz feléje sem néz, a másik téli kabátot ad rájuk, a harmadik meg gondosan meg is metszi, mert hallotta valahonnan, hogy a rózsafának őszi metszése milyen előnyös, de feledi azt, hogy az a rózsafa télen át a föld alá kerül koronájával.

Egész vidékek helytelenül kezelik a fiatal fákat, például Újvidék környékén, ahol oly nagy a gyümölcstermelés, sokszor ujnyi vastag papirosrétegbe csavarják nyakik a fiatal gyümölcsfákat a fagy ellen.

A fiatal fát, amelyet az őszi ültetéskor s egyáltalán az ültetéskor megfosztottunk legtöbb gyökerétől, nem szabad sorsára bízni, hanem nagyon is gondoznunk kell; de ennek a gondozásnak, ha az oktalanná fajul: több a kára, mint a haszna.

Kíválon gyakran utána kell néznünk a kényesebb fajoknak, mint a milyen az őszi és a sárgabarack.

Régi szabály az, hogy ne hideg, hanem

meleg ellen védjük a fákat s ez különösen áll a friss ültetésre.

A fiatal fáknak sokkal többet árt a téli napsugár, mint a tavaszi száraz szél; de nem árt neki a hideg. Ezért tehát nem bekötözni kell azokat a hideg ellen, hanem védeni a napsugártól és száraz szélről, amit azáltal érünk el legsikeresebben, ha szárát és vastagabb ágait, egyenlő mennyiségű mész, agyag és friss istállótrágyakeverékkel bemeszeljük és pedig szép, fagymentes napon s ha télen át látjuk, hogy eső vagy egyéb lemosta róla a réteget, akkor azt felújítjuk, de természetesen ismét fagymentes napon.

Ez az eljárás nagyon jó s az így kezelt fiatal fák tavasszal hatalmasan hajtának és messze tulszárnyalják fejlődésükben azt a fát, amelyet közöttük próbaképpen meszeletlenül hagyunk meg.

Még ha valamely fiatal, frissen ültetett gyümölcsfának karó kell, azt is annak déli oldalán verjük, hogy a másik oldalát szabadon járhasa az északi szél, emezt pedig védje a karó a délutáni napnak melegebb sugarai ellen.

Ősszel a fát visszanyesni nem szabad, mert annak nedve mind az ejtett sebek felé tolu, hogy azokat hegessze s ezt a nedvet az ugys megnyomorított gyökér pótolni nem tudja és a fa elfagy s elfagyna minden takaró dacára.

Az ültetésnél a gyökerek visszavágásánál is rendszerint tulságba megy a gazda, pedig a tapasztalás azt mutatja, hogy a fa annál könnyebben megered, minél kevésbé lett gyökereiben és ágaiban megsértve.

Midőn egy gyermek idegen vidékre s idegen emberek, szokások közé kerül: újra kell neki tanulnia élni. Éppen így a fiatal fa is, amelyet rendszerint egészen más vidékről hozatunk, teljesen idegen talajba kerül s gyökereinek mintegy újra kell tanulnia ebben a nedvfelszívást. Szükséges tehát, hogy a gondos gazda segítségére siessen az ugys megfogycokzott gyökereknek eme munkájukban, amennyiben olyan talajt készít számukra egyelőre, amelyből a legkönnyebben szívhatják a nedvet s elég bőven fel is lelrik benne. Ezért igen ajánlatos az ültetésnél a gyökér alá és a körül némi meleg komposzt-földet szórni.

Ugyanezen okból teritsünk a fiatal fa töve körül trágyát, amely maga alatt nyárig nedvesen tartja a földet, de másrészt meg egyenlő melegen is, a kellő idájárás változatainak dacára.

Természetes dolog az is, hogy a karóhoz ne kössük szorosán a fiatal ültetésű fát, mert annak gödrében a talaj süllyed s a fa könnyen felakadva marad a karón.

Kredits Ödön

Végző a répalével bevermelése körül kifejtett eszmecseréhez.

E lap legutóbbi számában újból két „válasz” jelent meg „a répalével bevermelésénél tapasztalatok”-ra s miután magam is hozzá szólottam s az e tárgyban megjelent közleményeket figyelmesen átolvastam, az azokból nyert okulásom igazolni látszik az általam közölt eljárás alapelveinek helyességét, miért is batorodom e másodszori hozzászólásomnak a végző címet adni azért, mert azok, kik eljárásukkal meglegedésre való eredményt értek el, részint ezen alapelveket megközelítették, részint aszerint cselekedtek. Ezen alapelv pedig az, hogy bármiféle

zöld vagy nyers takarmány — s így a répalévelnek is — elrakásánál akár bevermelés, akár a földszinén elrakásról van szó, — fődolog: a *túlságos erjedés meggátlása céljából a levegőnek minél tökéletesebb kizárása*. Ez pedig történik *nyomás által* s ennek érvényesülése pedig elősegítettik az illető takarmánynak *nedvesen* való összerakásával viz hozzáadásával is és a nyomás előtt bizonyos fokú erjedésével. hogy a takarmány ezáltal megpuhulva, megpállva inkább és minél szorosabban összenyomható legyen.

Leginkább igazolja ezt az utolsó válaszban Kiss László úr, midőn ezeket mondja:

„Szalma vagy törek közberakásának mellőzésével, gondolom elértem azt, hogy a *levegő teljesen kizárított*, mit szalmával vagy törekkel nehezen lehet elérni. (El lehet, csak jól átvizezve legyen a szalma vagy törek).

Továbbá: „A $2\frac{1}{2}$ méter széles és $3\frac{1}{2}$ mtr. magas kazalt *4 napig* sülyedni hagytam, akkor körülbelül *1 m. vastagon* leföldeltem.”

Tehát *4 napig* sülyedni hagyta, azaz: annyi ideig csak, hogy túlságos fermentáció nem jöhetett létre, hanem a takarmány jól összenyomulhatott különösen az oly nagy-mérvű nyomás alatt, amit az *1 méter vastag* földelés kifejtett.

Ezen helyes eljárásnak aztán csak természetes következése lehetett az a jó eredmény, melyet Kiss úr megemlít.

Tehát: a levegő minél tökéletesebb kizárása a fődolog s most már az a kérdés, hogy zöld, azaz nyerstakarmányféléinket hogy rakjuk el? vermeljük e vagy a földszinén rakjuk össze?

Ez függ a takarmány mennyisége és halmazállapotbani minőségétől.

Kevesebb mennyiségű és elaprózottabb (mint a répalével is) takarmányt célszerűbb vermelni, mert nagyobb nyomást lehet kifejteni a verem oldalak támogatásával, illetve azok között a reá rakandó földdel, míg a kinyomuló nedvességet, levét, víztartalmat vagy a verem alja és oldalai felszívják vagy alkalmas módon elvezetéséről gondoskodhatunk; nagyobb mennyiségű és szálasabb zöldtakarmányt pedig, mint p. o. csalamádét, bükkönyt, lóherét, lucernát, stb. tapasztalásom szerint jobb, ha a föld színe felett rakunk el és pedig ha kevesebb van, $2\frac{1}{2}$ 3—4 méter széles s megfelelő hosszú kazlakban szalma pakolásal zsombolyai módon, ha pedig több van, úgy tornai kazalba (szalmapakolás nélkül), melynek minden oldala ben egyenlő hosszú.

Legjobb méret a 8 méteres négyszög és minél magasabban, mert így a takarmány önsúlya csinálja meg a nyomást. T. i. ha egy 8 méteres négyszögöt 2 méter magasságra felraktunk, már az alsó 1 méter magas réteg a reá nehezedező második 1 méteres rétegtől minden méterre legalább 6 q. nyomást kap s így fokozatosan amint a rakodással fennebb haladunk s jóformán csak a legfelső 1 méteres réteg felerésze marad nyomás nélkül, melyre aztán a vizes szalma és valami súly, vékonyabb 30—40 cm.-res földréteg, kő vagy téglá stb. szintén megadja a kellő nyomást. A felesleges nedvesség az oldalakon kiszivárogo. A túlságos fermentáció napokig elkerülhető, mert az alsóbb rétegek már nyomtatva lévén, a reájuk nehezedezőtől későbbben melegednek fel. Irányadó persze a hőmérséklet, hogy 60—70° C.-nál nagyobb hőség ne álljon elő; ez pedig egy meghegyezett gömbölyű *vasrud*, melyet a kazalba beverünk s félórai ott tartás után kihúzva ha csak olyan meleg, hogy pusztá tenyerünk elviselheti, nincs baj, de ha

Legnagyobb választék és legutányosabb árban kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kékzők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fiú és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságu szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

már ennél forróbb, akkor nyomtatni kell földdel vagy a mi rendelkezésünkre áll, esetleg azonnal folytatjuk, ha még lehet a kazalra rakni a hordást. Bevált tapasztalásomból közöltem az előadottakat és soha sem csalókoztam meg, mindig a legjobb takarmányt kaptam.

A kiknek tehát répalével bevermelésük kevésbé sikerült, csakis a levegő elégtelen kiszorítása lehetett az oka.

Hadviger Albert.

Miért nem terem az északi oldal annyi lóheremagot, mint a verőfényes oldal?

Mintegy 20 éve, hogy lóheremag termesléssel foglalkozom és mindig arról győződtem meg, hogy a melyik évben a lóhere a fordának északos táblájába került, azon tábláról mindig kevesebb lóheremagot kaptunk, mint a déli oldalról.

Én akkor azt hittem, hogy nálunk a Mezőségen az északi oldal táblái szegényebbek, nem bírják a földben azon anyagokat, a melyek a lóheremag képződésére, azaz kifejlődésére okvetetlen szükségesek; pedig az északos oldalakon lévő táblák is ugyanazon mennyiségű istállótrágyázásban részesülnek, mint a déli oldalakon lévő táblák.

Elhatároztam, hogy ezután a mikor a lóheremag termelése újból északos táblába kerül, hozatni fogok szuperfoszfátot és holdanként mintegy 120 kilogrammot adva fogom elősegíteni a magtermést.

Ezen elhatározásomat tett követte, de még ekkor sem értem el a kívánt eredményt.

Ez nagy visszaesés egy gazdaságnál, a hol évenként, mint mi, mintegy 100 holdon termeltünk lóheremagot.

Azon évben, amikor az északos tábláról vártuk a magtermést, mindig visszaesett mérlegünk az évi zárlatnál.

Újból a talaj kutatásához fogtam, kerestem, hogy nem túlságosan nedves, vagyis vizenyős-e a talaja, vagy a művelése vagyis a megmunkáltatásában rejlik-e a hiba, hogy az északos tábláról sohasem kapunk akkora mennyiségű magot, mint a déli oldalról.

Minden kutatásom dacára, még ekkor sem tudtam az okát kifürkészni.

Újlag elhatároztam, hogy más oldalról fogom az okát kutatni, még pedig a lóherének a növekedését, virágzását, egyáltalában a mag kifejlődéséig fogom figyelemmel kísélni.

Az elmúlt években sok lóheremag termelő gazda panaszkodott nekem arról, hogy kevés lóheremagja lett, mert az Apion tönkre tette. Mindegyiket kikérdeztem, hogy a lóherése északos táblán volt-e, vagy a verőfényen. Rendesen azok panaszkodtak, akiknek a lóherésük északos oldalán volt.

Ekkor még azt hittem, hogy az Apion csak az északos oldalakon pusztít nagyobb mértékben és ez az oka annak, hogy az északos oldalakon kevesebb lóheremag terem; a míg nem kutattam tovább és nem jutottam azon meggyőződésre, hogy az Apion amelyik évben megjelenik, éppen úgy pusztít a verőfényes oldalán, mint az északos-oldalon.

Ezek után a rovarvilágra, azaz a rovarok működését, szereplését a lóherésen, tettem figyelmem tárgyává.

Ugy történt, hogy egy évben a forgónak azon táblája jött lóhere alá, a melynek a fele verőfényes, a másik fele északos oldalán volt.

Ezen táblán volt alkalmam megfigyelni a rovarok működését a lóherésen.

Minden reggel, amikor a nap a láthatárra

feljött, kimentem a lóherés táblához és a táblának mindakét részét; tudniillik a verőfényes és az északos oldalát is többször megkerültem: láttam, hogy a verőfényes oldalról a harmat sokkal hamarabb felszáradt, a bogarak, a lepkék és a hártyaröptüek sokkal korábban keresik fel a virágokat, addig, amíg az északos oldalán a harmat a nap melegétől felszáradt, a rovarok már kielégítették éhségüket, csak röpködtek, zsongicséltek és játszadoztak a meleg verőfényen.

Ehez járul még az is, hogy az északi oldalán termő növények virágja gyengébb minőségű és édességgel bíró mézet termel, mint a verőfényes.

A lóherésnek az északos oldalát déltájt is felkerestem, még akkor sem láttam sok lepkét és méhféléket a lóhere virágján keresgélni.

Végére rájöttem, hogy csak ez az oka annak, hogy az északos oldalán kevesebb lóhere terem; mert kevés rovar kevés himpört hord szét; ennélfogva kevés virág bibét termékenyít meg és így mag is kevesebb terem.

Csernátóy Árpád.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ **A cserebogár hasznosítása.** Azon rengeteg kár mellett, amelyet a cserebogár nemzedék a gazdának okoz, van némi haszna is ezen állatnak, de természetesen az is a pusztításával kapcsolatos.

Ha egyes vidékeken a cserebogarak nagyon elszaporodnak, kisebb-nagyobb jutalmakat szoktunk kitűzni azoknak irtására s midőn este a gyermekek és asszonyok puttonszámra meghozzák a bogarakat, azokat leforrázva megöljük s a komposzttrágya közé szokta dobni a legtöbb értelmes gazda,

A cserebogárnak ilyenmü felhasználása indokolt, a menyenyiben azoknak teste sok légenyt tartalmaz és így kompontunkat csak javíthatja. Azonban ez a haszon össze sem hasonlítható a cserebogaraknak más irányban való értékesítésével és pedig tyukeledelként.

Igaz, hogy a tyúkrok túlnyomóan szemmel vagy zöldségemüvel szoktak táplálkozni; de éppen tojókéességük fokozásának céljából igyekszünk kell őket a tojó idény alatt fehérnyetartalmú anyagokkal, hússal, húsliszttel, aludt marhavérrel, kukacokkal vagy pondrókkal etetni.

Nos a cserebogár kiválóan fehérnyetartalmú tápanyag s azért sokkal helyesebben cselekszünk, ha azt nem a komposzttrágyában használjuk fel, hanem tojóstyúkjainkat boldogítjuk velük.

Mivel azonban a cserebogár idény sokkal rövidebb, sem, hogy az összedett bogarakat mind föletethessük tyúkjainkkal, tehát konserválunk kell azokat és pedig oly képen, hogy a gyűjtés után leforrázzuk őket rostában, (nem pedig forróvizbe tesszük, mert ott meg főlnek) s ha meleg időjárás van, akkor a napon, ha pedig nedves az idő vagy gyorsabban akarunk végezni, akkor aszaló vagy közönséges kemencében teljesen kimerítjük őket s egész évben eltehetők zsákokban, száraz, szellős helyen és így tyúkjainknak minden időben jót belőlük fehérnyetartalomban gazdag tápanyag. *Kz.*

+ **Új magyar komlószárító berendezés.** Az Omge földművelési szakosztályának legutóbbi ülésén *Kirchner* József gépészmérnök egy új komlószárító-berendezést mutatott be a szakosztálynak, melynek leírása főbb vonásokban a következő: Az egész szárító-berendezés három térből áll: a fűtő-, szárító- és gőztérből. Legalól a fűtőtérben van a téglából épült és chamotte-al bélelt kemence. A ke-

mencéből zeg-zugban megtörve vonul végig az épületen a füstöt elvezető és az alólról az úgynevezett szívó nyílásokon bejutó levegőt felmelegítő csőrendszer. A felmelegített levegő a szárító szintek alá jut, melyek oxidált vasodrony-szövetből állanak és forgatható lemez-hengerekre húzatnak, melyek segítségével mozgásba hozhatók.

A legfelső szint felett a falon egy nyílás van, melyen át a komló a legfelső szintre jut, hol 1—1½ órán át marad. Innen a henger forgatása által a középső és azután egy újabb forgatással a legalsó szintre kerül. A forgatással eléretik az, hogy a felsőbb szintről aláhulló komló azon rétegei, melyek előbb alól voltak, felkerülnek és viszont a felül volt rétegek alákerülnek. A legalsó szintről a komló a hengernek újból való forgatása által egy a falon vágott lejtőszerű nyíláson át megszáritott állapotban a szabadba jut. A szárító tér felett van a gőztér, melyből a nedves levegő a tetőzetten vágott nyílásokon át a szabadba jut.

+ **Lenkóró zölden szőlőkötözésre kiválóan alkalmas.** Erre a célra a szőlőterületnek megfelelő nagyságu földet bevetünk lennel a rendes művelési mód szerint és pedig: a jóminőségű földet megmunkálva ebbe a sorokat egymástól 15—20 cm. távolságra és 5 cmtr. mélyre húzzuk, melyekbe a magvakat április hó első felében középsűrűn elhintjük és betakarjuk. További gondozása a tisztán tartásból áll. Mikor a len eléggé hosszú és kötözésre már használni lehet, akkor a napi szükségletnek megfelelő részletekben letarlózzuk és zölden mérsékeltlen leforrázzuk. A leforrázás után az egész lömeget kisebb kévkébe kötve mézsvizbe kell tenni és benne 3—4 óra hosszáig áztatni, miáltal a rostok megpuhulnak és megedzetnek, ezáltal a kötözésre igen alkalmassá válnak. A szőlő első kötözésére szánt lenvetés növekedését minél jobban siettetni kell, hogy az első kötözésre megfelelő nagyra megnőjön. Ezt pedig elérhetjük többszöri kapálással, öntözéssel, vagy ha a talaj gyenge, jól alkalmazott fejtrágyázással. Ezen eljárást igen ajánlom a magyar szőlőbirtokos közönségnek, ki ezáltal igen jó és a célnak megfelelő olcsó kötöző anyagot nyer. P. A.

Háztartás.

Rózsák beoltása gyökéralanyra.

Egész családuknak egyik legkedvesebb foglalkozása volt a rózsatenyésztés s részemről mindig boszankodtam azon, ha egy-egy csoportban nem voltak a fák koronái egyöntetűen nagyok vagy ha egyik-másik fának a koronája túlságosan magasra nőtt, úgy hogy a visszametszésnél székről, meg kerti letráról kellett dolgozni.

Az ilyen magasra felszökött fának még a virágjaiban sem gyönyörködhetik a szemlélő, mert rendszerint annak nem kelyhébe lát, hanem csak alulról szemlélheti azt.

Hogy ezen segítsünk, okvetlenül szükséges, hogy minden új faj oltóágának vagy szemének megrendelésekor megkérdezzük egyszerűen az elárusítót, hogy miféle növénye van az új faj koronájának s a szerint csoportosítsuk azt be valami illő helyre.

Azon cél, hogy a szemlélő a rózsá virágjaiban teljes gyönyörét lelje, vezette a kertészeket arra, hogy törpebb szárat hagyjanak egy-egy fának; de még ez nem oly kecses, mint a bokorszerű rózsá, a melynek ágai úgyszólván a földből terjednek szét és koronája hasonlít a gömbákához. Ilyen fákat csak

Szőlők rigolozását gőzekével

70—80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

Timár János, Maros-Szent-Királyt.

gyökéralanyra való nemesítés által nevelhetünk.

Az eljárás elég egyszerű arra nézve, hogy minden rózsakévelő megkísérilhesse s ha megszereti ezeket az igen szemrevaló rózsabokrokat, úgy rózsafáit lassanként ilyenekkel pótolja, a melyeknek téli letakarása is sokkal egyszerűbb, mint a fáké, mert csak ágait kell maghajtaniuk s az egész bokrot beföldelni, úgy hogy az egész a föld alá kerül anélkül, hogy szára fagnak vagy egyéb kárnak ki lenne téve. A nemesítés módja a következő:

Bármely vadonról, vagy nemes fáról, mintegy tollszárnyi vastagságú gyökérdarabokat vágunk le, amelyek egészen simák is lehetnek, hajszálygyökerek nélkül. A gyökerek azonban lehetnek valamivel vastagabbak is, mondjuk iron vastagságuk.

E gyökereket négy centiméter hosszúságukra vágjuk el és pedig alul ferde, felül egyenes vágással. Most olyan oltóágakat szedünk *bármely fajta nemes rózsáról*, amelyiken legalább három egészséges szem van s ezt az ágat, akármelyik módszer szerint beleoltjuk a gyökér felső végébe s az oltás helyén rendszeren lekötözzük oltószalaggal.

A beoltott gyökeret mintegy 15 cm magas cserépbe ültetjük el homokos földbe úgy, hogy az oltóág oltóvége is még a föld alá kerüljön. Egy cserépbe hat—nyolc oltványt helyezhetünk el s a cserepeket egy melegágyba, fűrészpör közé helyezzük el.

Megjegyzem, hogy ezen melegágyak nem kell nagyok lenni, elég ha akkora, hogy földét egy három ablaktáblás fél ablakszárny képezze, mert abban már 20 cserepet elhelyezhetünk, amelyekben pedig 160 oltvány van.

A melegágyat addig zárva tartjuk, míg az oltványok hajtani nem kezdenek s akkor az ablak időközönkénti nyitogatása által a levegőhöz szoktatjuk őket.

Ha ez is megtörtént s a hajtások jól megerősödtek, akkor az oltványokat egyenkint, egyes cserepekbe ültetjük át s ezen alkalommal eltávolítjuk róluk az oltószalagot, a cserepeket fűtött folyóson vagy hasonló, világos helyen helyezzük el, hogy teljesen megszokják a levegőt és meleg tavasszal kiültetjük a hideg földbe, vagy aki szereti a cseréprózsát, az cserepekben tarthat meg néhányat, mely a jövő télen, melegházban dúsan fog virágozni.

A gyökérnemesítésre legalkalmasabb idő a tél, amidőn az ősszel gyűjtött s homokban eltett oltóágakat használjuk fel e célra; azonban olthatunk máskor is, csak hogy akkor cserépben kell az oltványokat kiteleltetnünk s csak tavasszal szabad őket a hideg földbe kiültetnünk. Tessék minden rózsakévelőnek megkísérteni, igen hálás dolog.

Kredits Ödön.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Birtokpolitikai szaktanácskozmány.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet a mai napon a Magyar Telepítő és Parcellázó Bank felkérésére szaktanácskozmányt tart, melynek tárgya az, hogy megvitassa azon kérdéseket:

mily módon volna ezen bank működése az erdélyi nemzeti birtokpolitika szolgálataiba állítható;

mily módon volna lehetséges segélyével az erdélyi földet a magyarság részére megtartani?

miképpen lehetne ezen bank közreműködésével a nemzetiségi pénzüzetek működését ellensúlyozni;

hol kellene és lehetne Erdélyben a nemzeti birtokpolitika szempontjából telepíteni és parcellázni;

mely szervezet volna a bank működésének támogatására és lehetővé tételére megalkotandó;

mily úton volna a bank akciója megindítandó.

Ezek a kérdések azok, melyek a szaktanácskozmány elé fognak kerülni. Kétség nem férhet hozzá: nekünk erdélyieknek nincs fontosabb kérdésünk, nincs égetőbb bajunk, mint az erdélyi perifériáknak elmagyartalanodása, mint a magyar fajnak az erdélyi földről való folytonos leszorulása, ami egyenesen azzal fenyeget, hogy kikapcsolódunk nemcsak a magyar nemzetállam, hanem a kultúra kifejlődésének tengelyéből is és izolálva, elvágva a magyarság nagy tömbjétől és elvágva a nyugati civilizációtól — idegen, ellenséges, alacsonyabb kulturfokon álló népfajok között súlyodjunk le és oszoljunk föl.

Ezek a kérdések, helyesebben ez a nagy kérdés kerül ma tárgyalás alá az E. G. E.-ben. Meghívták erre a szaktanácskozmányra az összes gazdasági egyesületeket, az erdélyi törvényhatóságok első tisztviselőit, a földművelésügyi miniszter kirendeltségét és telepítési felügyelőségét, az összes erdélyrészi országos képviselőket, az E. G. E. tagjait és mindazokat, akik ez iránt a nagy kérdés iránt érdeklődnek, érdeklődni tartoznak. Hogy kik és hányan fognak eljönni erre a tanácskozásra, azt ma, mikor ezeket a sorokat írjuk, nem tudhatjuk. De azt tudjuk, hogy ha a részvétlenség, közömbösség nyilvánulna meg ezen fontos akció iránt, az szomorú jele annak, hogy közügyeink iránt még azok sem képesek már érdeklődni, akik hivatottak, akik kötelezettek erre az érdeklődésre. Bizonyára sokan vannak még ma is, akik a nemzetiségi kérdést a csendőrök szuronyával, a bírói ítéletekkel és az állami segélyosztással vélik megoldhatónak; de azért nem hihetjük, hogy mikor ma, sok évnek utána s a megoldásnak ama módjában megcsalódva arról kell tanácskozni, hogy egy új, egy odakinált, egy társadalmi úton keletkezett intézménynek hathatós segítségét hogyan, hol és mennyire vegyük igénybe, hogy akkor ezen a tanácskozáson

ne legyen ott mindenki, akinek ott kell lennie.

Részvételüket eddig a többek közt bejelentették: *gróf Keglevich Gábor* f. h. t., a Magyar Telepítő és Parcellázó Bank igazgatóságának alelnöke, madarasi dr. *Beck Gyula*, a Magyar Jelzáloghitelbank igazgatója, *gróf Korniss Károly* nagybirtokos, *Bujanovics Gyula*, *Mezőssy Béla* és *Simonyi-Semadam Sándor* orsz. képviselők.

*

— **Időjelzés.** (1905. április hó 9-én). A legutóbbi lefolyt 14 nap időjárása nem csak jelzésemnek, de az egész rendszeremnek minden részletére is hozott egy egy bizonyító tényleges adatot.

Április 5—6 ki csomópont meghozta, az eddigiekhez viszonyítva országszerte a jelzett kiválóbb csapadékot eső, hó, vagy jégeső alakjában, sajnos a hidegebb időt a fagyot is, sőt még a 7—8 iki csomópontok is segítettek e tekintetben.

Ma 9-én már derült napos az idő, de az egész hónapra kiterjedő jelzett szél erősen tartja magát. E hónapnak pedig mégis aránylag a 9—18-ika közé eső idő köze, ahol csak a 12 iki gyenge hatású csomópont van közbe, lesz a legállandóbb, ahol ha a szél megszűnik kevés csapadék várható, folytonos emelkedő hőmérséklettel.

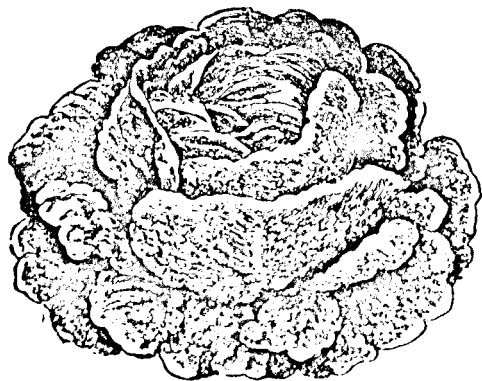
A 18-iki csomópontot követőleg újra a változatosabb időnek nézünk elébe és pedig 18 iki esős jellegű, az ezt követők 21—23 már inkább csak szeles esetleg viharos, de melegebb jelleggel, így a husvéti ünnepeknek szebbnek ígérkezik a második, mint az első napja. A 28 ik hideg fagyos, napkitörés esetére esős, vagy szeles befolyással. Ez április hó legveszedelmesebb csomópontja.

Május hó csomópontjai a bolygók részéről: 1—3—4—8—12—17—18—22—24—26—29—30-ra esnek. Amelyek közül 4-én várható csapadék, de inkább csak kis mennyiségben, sőt jégeső is valószínű, a többi csomópontok meleg jellegűek, részint széllel vagy anélkül. 17-én ismét remélhető csapadék, de a mostani nehéz fejlődés folytán ennek mennyisége sem határozható meg. A 24—26 iki csomópontok fagyos jellegűek, kitörés esetére esőt vagy szelet kapunk.

A 30-iki csomópont már újra meleg jellegű.

A panasz nemcsak a télinedvesség hiánya folytán lesz mindnagyobb, hanem a vetések kitelelése ellen is mind többen szólnak fel, pedig a tavasz kezdetével a gazdaközönség nagyon meg volt elégedve a vetések állásával. Én már március 1-én kiadott jelentésemben gyengének mondtam a vetéseket, a mely csak természetes következménye volt a kevés havu és változó hőmérsékletű időjárás-

1525

Kérje

a hires RADVANER-féle
kerti és gazdasági magvak főárjegyzékét
RADVANER magkereskedésétől, Budapest, V., Nádor-utca 8.,
mielőtt magvakat rendel.

nak. Április még csapadékosabb jellegű, de szeles mivolta már kedvezőtlen száritólag hat a növényzetre. Május jellege száraz meleg, vége felé hideg, amely hónap pedig döntőleg hat az aratásra.

Meteor.

— **Megbízás** Tallián Béla földmivvelésügyi miniszter a berlini szaktudósítói tisztséggel *Krisztinkovich* Ede miniszteri tanácsost bízta meg. Az eddigi tudósító báró Malcomes Jeromos, ki megbízását és tisztségét odaadással és közmegelegedésre töltötte, a földmivvelésügyi miniszteriumban fog további alkalmazást nyerni.

— **Gazdasági egyesületi közgyűlés.** Csikvármegye Gazdasági Egyesülete, mint vármegyei mezőgazdasági bizottság XXIII-ik évi rendes közgyűlését 1905. április hó 26-án d. e. 10 órakor kezdődőleg a vármegyei tanácskozó kisebb termében tartja, melyre az egyesület tagjait és az érdeklődő gazdaközönseget meghívja az elnökség. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai: 1. Az igazgatóság jelentése az 1904. évi működésről; 2. az 1904. évi számadások előterjesztése s azok felett határozat hozatal; 3. az 1905. évi költségvetés és működési program megállapítása. 4. általános tisztújítás. Választandó: elnök, 3 alelnök és 10 igazgatósági tag. 5. Szakosztályok újra alakulása. 1. állattenyésztési, 2. mezőgazdasági, 3. kertészeti, 4. lótenyésztési, 5. baromfi-tenyésztési szakosztály. Ezen szakosztályokba a közgyűlés által kiküldötteken kívül az egyesület tagjai tetszés szerint beiratkozhatnak. A szakosztályok a közgyűlés után nyomban megalakulnak s maguk köréből elnököket és előadókat választanak.

— **Konyhakertészeti kiállítás.** Ilyent rendeznek Münchenben június hó 29-től július 4-éig. A kiállításon csak olyanok vehetnek részt, akik a termesztést nagyban folytatják. Ugyancsak Münchenben a németországi gazdasági egyetemen vándorkiállítást rendeznek. Bejelentő ivatek: Berlin G. W. Dessauer-strasse 14. sz. a német mezőgazdasági egyesület elnökétől kell kérni.

— **Ingyenes gépek a gazdaköröknek** A „Kisküküllővármegyei Gazdasági Egylet” kezdeményezésére és közbenjárása mellett a múlt év folyamán Kisküküllő vármegyében 9 gazdakör alakult, melyek még a múlt évben megkezdették működésüket. E gazdakörök a vármegyei gazdasági egyesület támogatásához folyamodtak s kérték, hogy részükre a székelyföldi miniszteri kirendeltségtől ingyenes gazdasági eszközök és gépek adományozása eszközöltessék ki. A „Kisküküllővármegyei Gazdasági Egylet” e kérésre előterjesztést tett a székelyföldi miniszteri kirendeltséghez és kérte, hogy a gazdakörök részére a jobb gazdalkodás előmozdítása céljából gépek adományoztassanak. A marosvásárhelyi székelyföldi miniszteri kirendeltség e kérést jóindulattal fogadta és nemrég a gazdasági egylethez intézett átirata szerint kieszaközölte, hogy a vármegyebeli 9 gazdakör részére összesen 31 darab gazdasági gép és eszköz adományoztattott a földmivvelésügyi miniszter által ingyenesen. Az adományozott gépek és eszközök között van 5 darab 11 soros, részben „Unicum

Drill”, részben Mosoni Drill” sorvetőgép, 7 darab „Sack” eke, 2 darab vasborona, 2 darab „Planett”-féle amerikai kapa, 3 darab „Kalmár”-féle szelelő rosta, 5 darab triör, 2 darab daráló, 4 darab kukorica-morzsoló, 1 darab szecskaavágó és 1 darab „ló”-gereblye. Hisszük, hogy a gazdakörök kellőképpen fogják értékelni tudni ez adományokat és azoknak okos és célszerű felhasználásával sikerrel fognak közreműködni a kisgazdaközönség gazdalkodási rendszerének javítására és fejlesztésére.

— **Arankairtás petroleummal.** Az Omge földmivvelési és növénytermesztési szakosztálya folyó hó 6-i ülésén Emödy József abból az alkalomból, hogy közeledik az arankairtás ideje, rámutatott arra, hogy az arankairtás tárgyában kiadott miniszteri rendelet, mely szerint az arankafoltok lekaszálandók és az útszálen elégetendők, eredményre nem vezet. Az arankairtás egyedüli módja a petroleummal való kiégetés, ami azonban 20 frtos petroleum-árak mellett nem lehetséges. Az ÖMGE-nek tehát minden befolyását latba kellene vetnie, hogy a gazdaközönség olcsó, ha nem is tiszta petroleumhoz jusson. Azt indítványozta tehát, hogy az egyesület a kormánynál vagy az illető gyáraknál tegyen lépéseket, hogy a gazdakörök olcsó petroleumhoz jussanak. A szakosztály az indítványt — nagyon helyesen — elfogadta.

— **Adóvisszatérítés rétecsapolásért.** Zalaegerszegről jelentik a Bud. Lev.-nek: A Zala-megyei Gazdasági Egyesület közgyűlésén Hajós Mihály indítványozta, hogy az állam azon községeket, melyek rétejeiket lecsapolják, éppen úgy adókedvezményben részesítse, mint a vízlecsapoló társaságokat. Sőt kívánatosnak tartaná, ha az egyes vidékek vizeit állami segéllyel csapolnák le. Az egyesület e tárgyban feliratot intéz.

— **Az állatcsempészetek megakadályozásáról.** A keleti marhavész és a sertésvész behurcolásának megakadályozása céljából a szarvasmarhák és sertések behozatala Romániából 1888-ban tiltott. Elrendeltetett egyúttal, hogy egyéb állatok, állati nyerstermények és ragályterjesztésre alkalmas más tárgyak úgy Romániából, mint Szerbiából és ez utóbbi országból ezenkívül még sertések és szarvasmarhák is csak a belépő állomásokon át és az odavezető hajtóútak használata mellett hozhatók be Magyarországra. Minthogy azonban e rendeletek végrehajtása tekintetében visszásságok merültek fel, ezek elhárítása céljából a földmivvelésügyi m. kir. miniszter az eljáró hatóságokhoz újabb körrendeletet intézett. A hatáskör tekintetében e miniszteri rendelet megállapítja, hogy amennyiben a tilalom áthágásánál akár már előzetesen, akár pedig az eljárás folyamán a szándékosság vagy bűncselekmény ismérvei vagy gyanuja forognának fenn, úgy az ügy a kir. bíróságokhoz, egyéb esetekben pedig a közigazgatási hatóságokhoz tartozik. A csempészett állatok és tárgyak feltétlenül elkobzandók és pedig abban az esetben is, ha azok netán jóhiszemű személyek tulajdonát képeznék. A csempészett állatok vagy tárgyak értékesítése csak akkor eszközölhető, ha azok a fennálló törvények vagy viszonyok szerint ártalmatlanná nem

teendők és ha előzetes állatorvosi vizsgálat után az állatorvosi hatóság hozzájárulása megszerzett. Az elkobzott állat az elkobzási ítélet jogerőre emelkedése előtt is értékesíthető, hacsak a tulajdonos magára nem vállalja az állat őrzését, vagy pedig kész és képes az így felmerülő költségeket fizetni. A vámilleték biztosítása céljából ez utóbbi a becsárba már előzetesen beszámítandó.

— **A halak védelmére való tilalmak.**

Tallián földmivvelésügyi miniszter a halászati társulatok azon gyakori panaszaira, hogy a halak védelmére való tilalmi rendelkezések ma is végrehajthatlanok és ennél fogva a közvizek behalásítása majdnem lehetetlen, elrendelte valamennyi törvényhatóságnál, hogy a közönseget minél szélesebb körben tájékoztassa a hatályban álló halászati tilalmakról, az ezek ellenőrzésére és végrehajtására hivatott hatósági közegeket pedig újból figyelmeztesse teendőik pontos és lelkiismeretes végzésére. Különösen ügyeljének a tilalmi időszak alatt úgy a halas vizekre, mint a halpiacokra s a tapasztalt visszaéléseket haladéktalanul jelentésük föl az illetékes hatóságnak. Ez annyival is inkább nehézség nélkül foganatosítható, mert az ellenőrzés a tilalmi idővel összeeső gazdasági időszakban a mezőörzésnek elhanyagolása nélkül történhetik. E rendelkezés pontos végrehajtására különös súlyt helyez a miniszter és éppen azért gondoskodni fog arról, hogy a törvényhatóságok által e részben tett összes intézkedések s azok pontos keresztülvitele megfelelően ellenőriztessék s a mulasztó közegek felelősségre vonassanak. Helyes intézkedés, amelyet őszinte elismerésünkkel honorálunk.

— **Baromfi-tenyésztő Részvénytársaság**

alapítói most bocsátották ki az alapítási tervet és a részvénytőke jegyzésére vonatkozó felhívást. A tervezett részvénytársaság 120,000 korona alaptőkével alakulna. Célja egy a hazai, mint a külföldi piacokat tojással és hizalt baromfi-val ellátni, a baromfi-tenyésztők termékeit értékesíteni és megfelelő tenyészkiválasztás útján a kisebb tenyésztőknek stantardszerű fajbaromfiak beszerzési forrásául szolgálni, végül a hazánkban ma még ismeretlen tolltisztítási és értékesítési üzletet is felkarolni. Egy részvény 100 korona. Az alapítók: gróf Teleki Józsefné, gróf Teleki József, gróf Keglevich Gábor, palóczi Hotvárh István, dr. Keller István orszgy. képviselő, Baráth Gyula, ifjabb Holló József, Pókay Dezső, Szabó József, Eperjessy Béla, dr. Brodszky Dezső, Forczányi István, Balogh Kálmán, Dallos Béla és Dankovszky János

— **Urasági gépészeknek** ajánljuk egy e téren már gyakorlott gépész. Címe: Sz. M. alatt a kiadóban.

Fischer és Társa — Faiskolák —

Nagy-Enyed (Alsó-Fehérmegye.) Szakszerűen nevelt gyümölcsfáknak tömeges produkálása a legfinomabb és legjobb csemege és kereskedelmi fajokban. Gyümölcsvadonczok, Gleditsiák, Akáczfák, Spárga, Rhabarber Gömbakác, Szamóca, Ribiszke (vörös szőlő), Egres stb. stb.

Megbízható kiszolgálás. — Olesó árak.

Szakszerű csomagolás. 1352

„AGRARIA”

magyar gépforgalmi
részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemez.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek

Acél gerendely.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámoraltkából.

1457

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivvelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Rövidített leveleim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgönycim: „Agraria” Budapest.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszzebeni földhitelintézet“

részeről

Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök

„Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybéli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénztintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt veszítő és minden esetben akár eredményes- akár nem terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányáügynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

„KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE“

földbirtokokra a következő módokat mellett nyújt törlesztéses jelzálogkölcsönöket:

4 1/2 %-os záloglevelek alapján
készpénzben 100-as árfolyammal

50 évi törlesztésre	5.46 %-ra
40 " "	5.80 " "
30 " "	6.50 " "
20 " "	8.00 " "

4 1/2 %-os záloglevelek alapján
készpénzben 98-as árfolyammal

50 évi törlesztésre	5.26 %-ra
40 " "	5.60 " "
30 " "	6.30 " "
20 évi törlesztésre	7.80 %-ra

4 %-os záloglevelek alapján
készpénzben 95-ös árfolyammal

50 évi törlesztésre	4.90 %-ra.
---------------------	------------

Az évi díjrészletek mindig utólagosan fizetendők.

A kölcsönt az intézet nem mondhatja fel, a míg a kölcsönt vevő azt részben vagy egészben storno díj nélkül fizetheti vissza.

Bővebb felvilágosítással szolgál a „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet“ Képviseleténél

Kolozsvárott Jókai-utca 4. szám alatt
d. e. 9—12 óráig.

Birtok vétel.

Egy jó minőségű birtok kerestetik megvételre.

1541.

Ajánlatok kéretnek fenti képviselőséghez.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság

BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.

Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603.
Cheque számla: a Magy. Irszámít. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.

kölcsönt gazdának, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.
Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerék-rendszerű vetőgépeket,
Egytetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészyári berendezéseket.
Szecskavágókat,
Répavágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés, gépek és eszközök, tejtelepek, czukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarványok, Dermelasse, zsák, ponyva stb. stb.

Cséplőgéptulajdonosok!

A belügyminiszteri 73595 - 1903. sz. rendelettel előirt

mentőszekrények

gőzgépekhez

erős vasból

teljesen felszerelve

38 koronáért

Járgánygépekhez pléhdobozban 6.50 koronáért beszerezhetők a

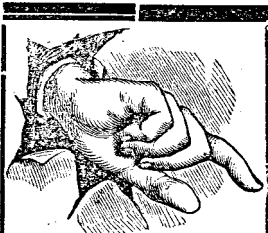
„Magyar orvosi műszertárban“

orvosi műszerek, kötszerek és sérvkötők gyára

Budapest, VII., Kerepesi-út 32. szám.

Pótláshoz szükséges egyes szerek jutányos árért szállítanak.

1523

A címre tessék ügyelni!

VALÓ-

di francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Bergeran-fils leghiresebb páris gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VII. kerület,

Erzsébet-körút 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1906

A legjobb új, egyszer használt

ZSÁK,

vizhatlan PONYVA a legelőnyösebben kapható

FISCHER J.

ponyva- és zsákruházában BUDAPEST, V., Nádor-u. 31-33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

széna- és szalmaszállítás-hoz a legjutányosabb kölcsöndíj mellett. 1451

A legszolidabb kiszolgálás.

!! Trágyafősz !!

Mint az összes Erdélyi Gipszgyárak központi irodája ajánlunk kitűnő erdélyi trágyafősz!

A leghálásabb és legelőnyösebb műtrágya az ERDÉLYI TRÁGYAFŐSZ, amely különösen sikerrel alkalmazható: istállótrágya javítására és conserválására, luczerna, löhere és pillangós növények trágyázására, mészszegény vagy szikes talajok javítására, szőlőtrágyázásra, burgonya- és konyhakertészethez.

1585.

Legelőnyösebb ára ánlattal bármely vasuti állomásra készséggel szolgál a Magyar Gipsz- és kereskedelmi Részvény-Társaság
BUDAPEST, V. kerület Dorottya-utca 9 szám.

Törlesztő kölcsönök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becelesi költség csak nagy összegű kölcsönknél számítatik, kisszebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyrs és olcsó lebonyolítás.

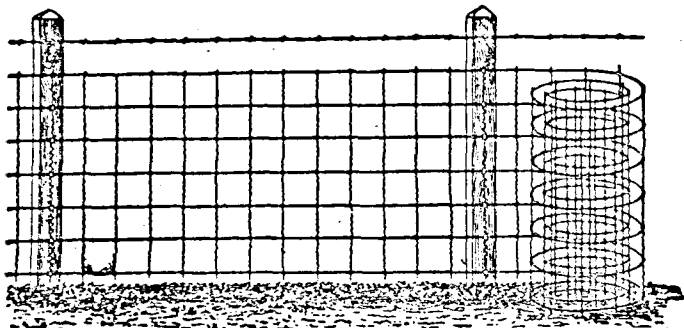
Számtartó kerestetik.

Földműves-iskolát végzett, fiatal, nőtlen, gazdasági gyakorlattal bíró egyén kerestetik, aki számtartói állást hajlandó elfogadni. Bővebb felvilágosítást az Erdélyrészi Gazdatiszti Egylet titkári hivatala ad.

Teljes 100-as árfolyam.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szőlőtermelők figyelmébe!

Mezőgazdák figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet, fonat és kerítésgyára

BUDAPEST, VIII., Üllő-út 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott **Hungária sodronyfonatát**, mint a legcélsebb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeivel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos eme találmány előnyei: **Olcsóság!**

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):
körülbelül 5 centiméter lyukbősséggel,

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1,50 méter magasságban 1,8, 2.—, 2,2, 2,5 és 2,8 milliméter dróterősségűekből.

Sodronyerősség: 1,2 1,4 1,6 1,8 2.— 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □ méterenkint: **40 48 56 64 72 86 100 120** fillér.

Körülbelül 3×5 centiméter (hosszukás) lyukbősséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség: 1,2 1,4 1,6 1,8 2.— 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenkint: **58 66 74 82 96 110 130 150** fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeikért számítok négyzetméterenkint 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig szurósak, tehát az átmászást megnehezíti. A fonat csavart szála — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képesség; a keresztirányúak pedig hullámosak, a szálak összecusúsása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézrel meghuzva, egyszerűen a faducokhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat fesszsége, ami lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges! A fonat fölött egy-két sor tűskésodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tűskés sodrony ára méterenkint 6 fillér.

Számos elismerő levél áll rendelkezésre. 1543

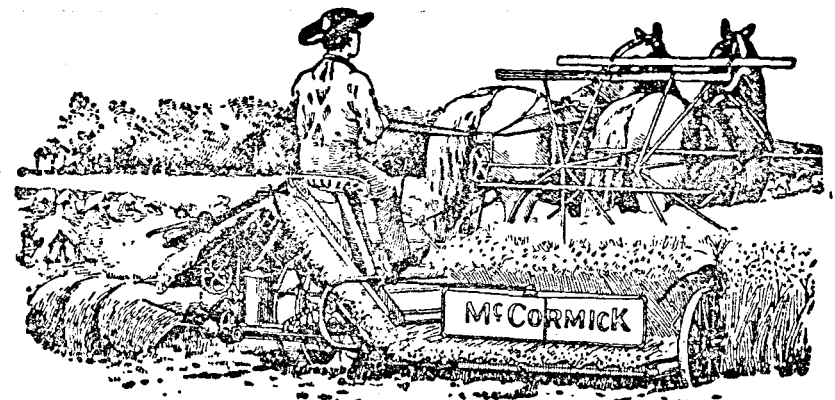
Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle célokra; csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat magtár-ablakrostélyokat, ökor szájkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózórostákat, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Mc. Cormick Harvesting Machine Comp.

(Chicagói aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Gyártmányok: Kéveketőgép, „Daisy” marokkrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gerebiye és „Manila” kévelőtőfonál gyártmányai. Amerikai tárcás boronák, rügös boronák, cultivátorok, szénaforgatók, kucorloa-vetőgépek. Katalógusok ingyen és bérmentve. 1524 Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

80% csiraképességgel bíró

alcsuthi tengeri vetőmag

a

Veress Sándor

gyéres-szentkirályi gazdaságából előnyös áron kapható

a

**„Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank
Aruraktáránál”**

Kolozsvár, pályaudvar. 1559

Lóherét,
Lucernát,
Répamagvakat
és egyéb vetőmagot,
Gépolajokat és kenő-
anyagokat,
Kocsikenőcsőt,
Zsákot, ponyvát,
Kátránytermékeket
és minden e szakmába
vágó gazdasági szük-
ségleti cikket,

megbízható jó minőségben,
legjutányosabb árban ajánl
Kramer Lipót
nagykereskedő.
BUDAPEST, V.,
Kálmán-utca 3.
Sürgőnyezim: „Geres” Budapest,
TELEFON: 38-11.
Árjegyzékkel és részletes
kálón ajánlattal díjtalanul szol-
gálok. 1531.

Mótor-benzint

minden fajsúlyban és mindennemű mótorhoz
alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.

brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.
Benzin adómentességére vonatkozó eljárást
illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott kész-
séggel megadatik. 1351.

Posnansky és Strelitz

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. szám.

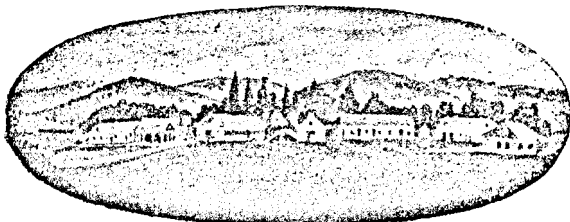
Gyár: ERZSÉBETFALVA

Ajánlanak:

1533.

**Aszfalt,
Fedőpapirlemez,
Kátrány,
Carbolineum,
Carbolsav,
Creolin-t stb.**

legjobb minőségben, jutányos árak mellett.

Eladó birtok.

Kisküküllővármegyében az állomástól 5 kilométer távolságban fekvő 480 cat. hold prima rét, szántó, legelő, szőlő és erdőből álló birtok megfelelő udvarházzal, gazdasági épületekkel ellátva eladó, ára 56,000 forint.

Czim a kiadóhivatalban megtudható. 1415

Árverési hirdetmény.

A csálai és baraczkai állami szőlőtelepek feles terményeinek és mustra lovainak eladására árverés hirdettetik.

Eladás tárgyát képezik: 6 drb. mustra ló, 850 m. m. I. oszt buza, 165 m. m. I. oszt. és 13 m. m. II. oszt. árpa, 575 m. m. szemes tengeri.

Az árverés f. évi május hó 8-án d. e. 9 órakor a csálai telepen fog megtartatni. Tíz százalék bánatpénzzel ellátott zártajánlatok is adhatók be és részletekre vonatkozó ajánlatok is tehetők.

Közelebbi felvilágosítások a telep igazgatóságánál Aradon, vagy a telep kezelőségtől Csála u. p. Arad szerezhetők.

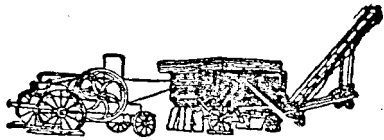
Kosinsky s. k,
igazgató

1557

1903. évi beszerzési kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve.
1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

KÁLLAI LAJOS motorgyára, BUDAPEST, VI., Gyár-u. 50.

Teljes jótállás kitűnő cséplésért

A jelenkor legegyszerűbb és legtökéletesebb motorcséplő-készlete.

Gépész nélkül könnyen kezelhetők.
Ezen legújabb motorok terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ezen motorcséplő-készletek felülmulthatlan kitűnősége felől tudakozódni lehet:

Báró Kemény József úrnál Maros-Németi (Erdély).
Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál Nagy-Enyed.
Gróf Mikos Kelemen úrnál Magyar-Csesztve.
Meskó Jakab úrnál Csikmádéfalva stb. stb.

1454

Legbiztosabb olesó üzem!

Ajánlja teljes jótállás mellett benzinmotorait malom- és iparüzemre, valamint

**Villamos Benzinlokomobil-
Cséplőkészlelit Kettős Tisztító-
szerkezettel.**

!!!Egyedül létező újdonság!!!

Önműködő, ellenőrző és biztosító-szelep.
Külön mezőgazdasági géposztály:

gőzgépek, malmok, járgányok, cséplők, vetőgépek stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Lónyiró ollók,

Marhanyiró ollók,

Ló- és marhanyiró gépek „HELIOS”
istálló lámpa stb. s egyéb gazdasági cikkek
legjobb minőségben jutányos árban szerezhetők be

SCHOTTOLA ERNŐ

cégnél

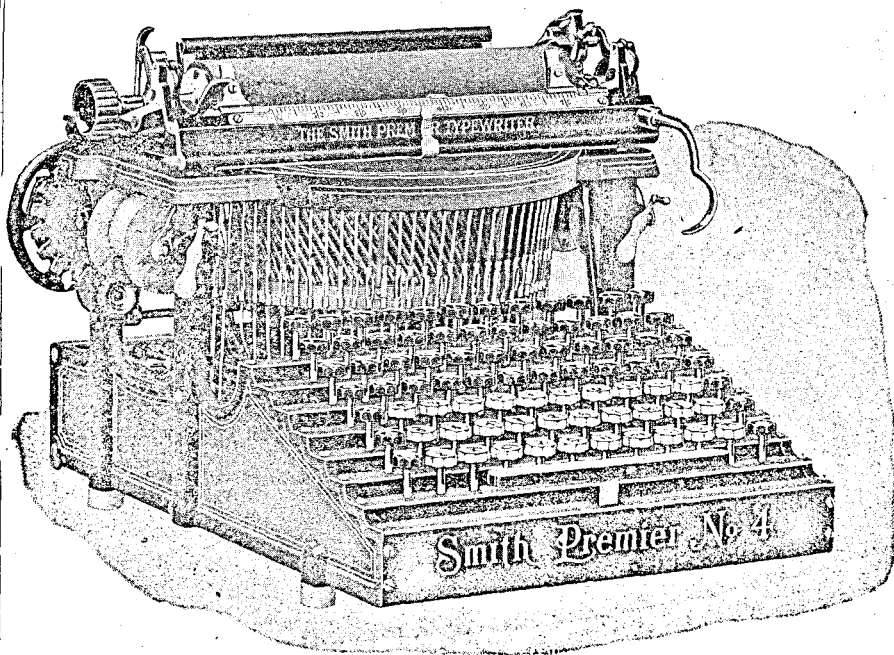
BUDAPEST, VI-ik kerület Andrassy-ut 2. szám.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1532.

A SMITH-PREMIER-IRÓGÉP

a világ legjobb gépe. — Grand Prix 1900. Paris.

300,000 darab Smith-Premier már használatban.

Vezérképviselő Erdély, Szatmár- és Máramaros megyék részére:

Strasser Izidor

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 22.

Központ:

Budapest, Andrassy-út 4.

Írógépmunkákat és sokszorosításokat a legjutányosabb árban elvállalok.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1546.

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus

1323

fegyvergyár és (prácios) puskaműves

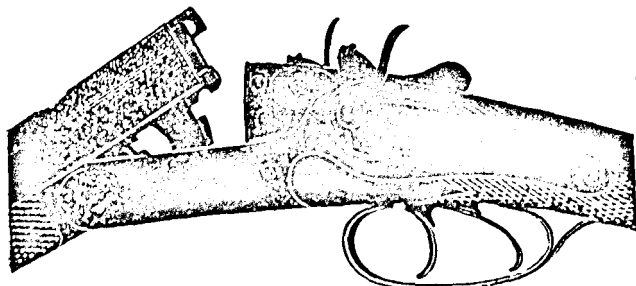
FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és cséllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8— kilogramm.

Újdonság: Browning-féle automatikus sorót ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar

RÁCZ GYÖRGY a teletcska magaslatán fekvő kulai jolánföldi szőlőtelepét és kertészetét bérbe vettem, amiről a nagyérdemű közönséget értesítve megjegyzem, hogy főtörékvésem lesz a legerősebb kiszolgálás a fajtisztaság megőrzése a jolánföldi szőlőtelep jóhírnevének ápolása. Egyben jelzem, hogy

a szőlőtelepen kapható: 1. Szokványminőségű gyökeres és sima zöldojtvány. 2. Amerikai és európai gyökeres és sima vessző. 3. Gyümölcs-, kajszin- és barackfák, Gleditsia és minden más felülmúló **Maclura Aurentiaca** élősövény.

MANHOLD KÁLMÁN nagybérlő, Kula, Bácsm 1456

Ur! Rezső Sertéseket

sertésbizományos
BUDAPEST,
VIII., Bérkocsis-utca 12.

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.
1534.

BÜKKFA-SZÉN

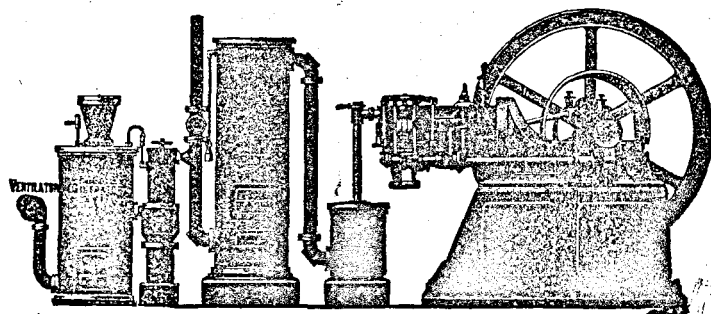
waggonszámra métermázsánként 2 koronak 80 fillérért Rettegi sz.v.v. állomáson waggonba rakva, lehat a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr
erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számítatik fel; vagy zsákot kérünk küldeni Szállítunk szemet kisebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala is. 1423

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

1465.

Jutányosan eladók

Százados

új marhamérlegek

1500 kgr. hordképességű erős vaskorlással 2 1/2 méter hosszú, 1 1/2 m. széles,

Új szekér

hidmérlegek

4000 és 3000 kg. horderejű százados, toló súlylával 4 méter hosszú, 2 méter széles. 1424

Becserelek

ócska marhamázsákat új hidmérlegekre. — Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ mérlegműszerész.

Budapest, VII., Dohány-utca 78.

AGRARIA erőtakarmánygyár r.-társ.

BUDAPEST, VI., Lehel-utca 8. sz.

Postatakarékpénztári clearing- és cheque-számla 11752. sz.

Giró-számla a Magyar Általános Hitelbanknál.

Sürgöny cím: Erőtelefon Budapest Telefon (Interurban) 33-17.

A veszprémi országos gazdasági kiállításon elismerő oklevél.

Ajánlja „AGRARIA” védjegyzett, kitűnő Erőtakarmányát. Az áru vasúthoz szállítva 50 kgr. zsákokban, védjeggyel ellátva. — A gyártás: Kühn Gyula dr., a hallei gazdasági egyetem igazgatójának módszere szerint történik. A takarmányhoz szükséges összes nyersanyagot, mint: buzakorpát, malátacsirát, repce-, napraforgó-, lenmag- és tökmag-pogácsát elsőrendű és kizárólag magyar gyárakból szerezzük be. A cukorszörp szintén csakis elsőrendű és kizárólag magyar gyárakból ered egymint: a szerencsi, mezőhegyesi, kaposvári és botfalvi cukorgyárakból.

Gyártmányaink:

„AGRARIA” A. lótakarmányozásra, dús malátacsira, vagy zúzott zab tartalommal — „AGRARIA” B. göbolyhizlálásra, dús repcepogácsa-tartalommal. — „AGRARIA” C. tehenészethez, dús tökmagpogácsa-tartalommal. — „AGRARIA” D. sertéshizlálásra, dús árpadara-tartalommal. — „AGRARIA” E. juh-takarmány, dús cukorrépa szelet-tartalommal.

Állandó vevőközönségünk a m. kir. földmí-

velésügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszterium uradalmi. Az ország legelső uradalmaitól elismerő okmányok állanak rendelkezésünkre, melyek bárki által megtekinthetők központi irodánkban. Gyártmányaink szakértők által lesznek megvizsgálva. — Az áru mindig friss minőségben kapható a legjutányosabb napi áron.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 142785/CI. 1904. számú, a takarmányhiány miatt kiadott rendeletéből kifolyólag gyártmányunk kivételes szállítási díjban részesül. 1550

Beregi és Társa kereskedelmi ügynökségi és biztosítási irodája által

Telefon szám 551. Kolozsvár, Ferencz József-út 42.

Eladó: Kolozsvárhoz 18 kilométer távolságban egy 1527 holdas birtok, gazdasági épületek és teljes marhaállománnyal.

Eladó: Szolnok-Dobokamegyében egy 350 és egy 450 holdas birtok gazdasági épületekkel, utóbbi birtokhoz jól jövedelmező vásárvám jog is tartozik.

Bérbeadó: Szolnok-Dobokamegyében egy 250 holdas birtok, vagyon alkalmas legelővel.

Kerestetik: Megvételre bármily nagy területtel fenyő és tölgyerdő a legmagasabb ár mellett.

Kerestetik: 1905. őszevaló szállításra 1000—1500 Waggon hasított bükk tűzifa előnyös áron.

Fentti cég elfogad Erdély egész területére megbízásokat, birtok eladás és vételre, nemkülönbén birtokbérbeadásra, továbbá előnyös törlesztéses és olesó kamatu váltó kölcsön közvetítésre. — Levelezés költségmentes. — Közvetítési díj mérsékelt. 1549

Rövid két hét alatt érkezett nagyszámú elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb minőségű szőlőojtványok

A „Noé” szőlőojtványtelepen

(Szalacs Biharmegye) kaphatók.

Eladásra kerül még nagyobb mennyiségű RIPARIA PORTALIS alanyon készült többféle kiválóbb bor- és csemege fajta I. osztályú gyökeres

fás o j t v á n y.

Továbbá érmelléki borfajtákból gyökeres és sima ZÖLDOJTVÁNY.

Kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve küld:

1555

NAGY IMRE

szőlőbirtokos, a Noé szőlőojtványtelep tulajdonosa.

BENZINMOTOROK, GŐZCÉPLŐKÉSZLETEK, ARATÓGÉPEK ÉS EGYÉB MEZŐGAZADSÁGI GÉPEK

1458

legjobb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

LEGJOBB TEJFÖLÖZŐ A BALTIK.

**A Baltik-Separator legyőz minden
tejfölöző gépet.** *Ki separatorot vesz és a Baltik iránt nem érdeklődik,
az saját magát károsítja meg.*

Árjegyzékünk, valamint a modern kézi-separatorokról irt birá-
latunk érdeklődőknek ingyen és bérmentve rendelkezésre áll.

Patak Gusztáv Magyar Baltik-Separator

központ Budapest, VI. kerület, Andrassy-út 27. szám.

1538

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gáz-
gépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű
gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.

Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olaj-
gyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúzó.

1475

Állattenyésztő gazdák figyelmébe!

Az „Alsófehérvármegyei Gazdasági egyesület”
Nagy-Enyeden, 1905. évi május hó 4-én

Tenyészállat-Kiállítást

rendez.

Díjazás alá esnek:

- I. Magyar erdélyi fajtánál: községi bikák, borjas tehe-
nek, tenyésztehenek és üszök.
- II. Havasi, esetleg pinsgavi fajtánál: 1—3 éves bikák,
tehenek és üszök.
- III. Sertések: Kisbirtokosok kanjai.
- IV. Juhok: Kisbirtokosok kosai.

Kitűzve 46 különböző díj 1000 korona értékben.

Bejelentések intézendők a gazdasági egyesülethez Nagyenyedre,
hol a kiállítást illetőleg bővebb felvilágosítás nyerhető. 1561

(1477.)

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **mútrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi
szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szu-
perfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi Irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérészköndések intézendők.
Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

Páratlan könyvárleszállítás!

Uj könyvek
negyedáron!

Vass József könyv-áruháza

Budapest, VII., Erzsébet-körút 38. sz.

Uj könyvek
negyedáron!

1464

Raktárain túltömöttsége folytán az alant felsorolt **uj állapotban** levő könyveket a bolti ár **negyedréseért** szállítom. E még eddig soha nem kínálgató alkalmat iparkodjon minden könyvbarát felhasználni, hogy olcsó áron jó könyvekhez jusson.

Minden 100 koronát meghaladó rendeléshez díjtalanul mellékelem Sienkiewicz kis lovag 2 kötetes diszkötésű regényét, Bródy Sándor Ezüst kecske, albumalaku diszművét, vagy külföldi decameron 4 diszkötésű **tetszés szerint** választva. Két ajándék művet egy rendeléshez **sem adok!**

Abonyi Árpád. két leány novellája és egyéb elbeszélések. K (2.-) —.50	Corvin. Papok tükre. K (2.-) —.50	— Kalandos történetek K (2.-) —.50
About E. Zsványkirály. Regény. K (1.20) —.30	Couwaray L. Szerelme áldozata. Képekkel. K (4.-) 1.-	Helységnévtár. 1900. évről K (12.-) 3.-
Ábrai Károly. A hazáért és szabadságért. Regény 2 köt. K (4.-) 1.-	— Párbaj a szerelmeért. Képekkel. K (4.-) 1.-	Heptameron. 100 szerelmi kaland. Képes K (2.-) —.50
Ácsi more! Cigány adomák. K (1.20) —.30	— Márkinő szerelme. Képekkel. K (4.-) 1.-	Hertzka Tivatar. Szabadföld A jövő korszak társadalmi képe Regény K (4.-) 1.-
Aczél József. Pergő Fáni tapasztalatai. Pletykák. K (2.-) —.50	— Idyllek a zárdában. Képekkel. K (4.-) 1.-	— Diszkötésben K (5.-) 1.25
Adelma után Tóvölgyi T. Szellem erő, anyag. K (3.-) 1.75	Crocker Mrs. Más büne miatt. Regény. K (2.-) —.50	Hock János. Szivárvány. Tárczák K (3.20) —.80
Ágai Adolf. Igaz történetek K (4.80) 1.20	— Kalandok vége. Képekkel. K (4.-) 1.-	— Képes biblia. Diszkötésben K (4.-) 1.-
Ágoston páter. Szent órák. Imakönyv. Plche-kötésben. K (10.-) 2.50	Csékány. Horogra, Köcskemét, Viccek. K (2.-) —.50	Hoffmann. Egy család története. Kötve. K (1.-) —.25
Akantisz Viktor. A vízfesték alapvonalai képekkel. K (2.-) —.50	Csengery Gusztáv. Moocsarak királya. Dkts. K (2.80) —.70	— Milyen az ur, olyan a szolga. Kötve K (1.-) —.25
— Az olajfestés alapvonalai képekkel. K (2.-) —.50	Csokonai V. Mihály összes művei 2 kötet. Diskötésben. K (12.-) 3.-	— Mindenki a maga szerencséjének ková-csa. Kötve K (1.-) —.25
Albrecht. Az ember és neme. K (2.-) —.50	Csoday Jenő. Magyarok története. 2 köt. K (16.-) 5.-	— Munka és arany K (1.-) —.25
Almanach nemes szívek számára. 1896. K (2.-) —.50	— Világtörténet. K (8.-) 2.-	— Prokop tornya. Kötve K (1.-) —.25
Anarkisták titkai. Regény képekkel. K (2.-) —.50	Curtius. Athen Perikles korában. K (4.-) 1.-	— Tengerparti halász. Kötve K (1.-) —.25
Andrejev Leonid. Páriák. Elbeszélések. K (2.-) —.50	Cyrano. Párbajszabályok K (—80) —.20	Hugó Viktor. Halálra ítelt utolsó napja K (1.20) —.30
Bacsikay Miklós. Kereskedelmi vegyész. K (3.-) —.75	Daudet A. Evangalista nő. Reg. 2 kötet. K (4.-) 1.-	— Nyomorultak. Regény. 12 kötet K (24.-) 6.-
Baján Ervin. A tudóvész gyógyítása K (—40) —.10	— Jak. Regény. K (3.-) —.75	Hunfalvy Pál. Észak- és Közép-Európa földrajza K (8.-) 2.-
— M. A gyomor és a bél. K (2.-) —.50	— Királyok száműzetésben. Regény. K (3.-) —.75	— Diszkötésben K (10.-) 2.50
— Miként óvakodjunk a kolerától. K (—40) —.10	— Művészázasság. Kis elbeszélések. K (2.-) —.50	— Dél-Európa földrajza K (8.-) 2.-
Ballagi Mór és Király Pál. A magyar birodalom leírása. K (6.-) —.50	— Sapho. Regény. K (4.-) 1.-	— Diszkötésben K (10.-) 2.50
— Egyetemes földrajz. 3 kötet. K (20.-) 5.-	— Tarasconi Tartarin. K (2.-) —.50	Huszár K. Százéves kulturharcz K (4.-) 1.-
Bálint D. Gizi levelei. Regény képekkel. K (2.40) —.60	Déli. Gyepün innen, gyepün túl Elbeszélések képekkel. K (6.-) 1.75	— Diszkötésben K (5.-) 1.25
Balla Ignác. Tenger mormolása. Költ. K (2.-) —.50	Dénes T. Kettős varázs. Regény. K (3.-) —.75	Japánország a felkelő nap birodalma K (2.-) —.50
Balogh A. és Follinus. A mi leányunk. Elbeszélések K (3.-) —.75	— Feleség. Regény. K (3.-) —.75	Kabos Ede. Fehér éjszakák. Regény K (1.20) —.30
Balsac H. Harmincéves asszony. Regény K (2.-) —.50	Desseffy A. Mi a spiritizmus? K (3.-) —.75	— Vándorok. Elbeszélések K (4.-) 1.-
Barili Giulio. Dóderó kapitány. Regény. K (2.-) —.50	— Fészfázad múltán. Regény. K (4.-) 1.-	— Vásár. Regény K (2.40) —.60
Bársony I. Ingovány. Regény. K (3.-) —.75	Dosztojewszky F. Raszkolnyikow. Bűn és bűnhődés. Regény. 2 kötet. K (9.-) 2.25	— Verebek. Elbeszélések K (3.-) —.75
— Királytigri. Regény. K (2.-) —.50	— Diszkötés (12.-) 3.-	Kaczányi Géza. Híres magyar párbajok — Nagy manőver és egyéb históriák K (2.-) —.50
— Rabkirály. Regény. K (3.-) —.75	Doyle A. Conan. Dilettáns detektív. Reg. K (2.-) —.50	Kada Elek. Magyar történelmi album. Képekkel, diszkötés K (6.-) 1.-
— Vadásztáska. Elbeszélések. K (2.-) —.50	— Külvárosban. Regény. K (2.-) —.50	Kalóz E. Olasz nyelvtan 40 leczkében magánhasználatra K (3.-) —.75
Bauer őrnagy. Bem hadsegédének hátrahagyott iratai. K (3.40) —.60	— Utolsó probléma és egyéb elbesz. K (2.-) —.50	— Kötve K (4.-) 1.-
Bellamy E. Uj világ (Visszapillantás.) Regény. képekkel. K (2.-) —.50	— Bűnügyi elbeszélések. Dkts. K (2.-) —.50	Katona. Angol nyelvtan 40 leczkében magánhasználatra K (3.-) —.75
— Ugyanaz. Diszkötés. K (3.-) —.75	— Utazás a halál torkába. Dkts K (2.-) —.50	— Diszkötés K (4.-) 1.-
— Csodadoktor. Diszkötés. K (2.-) —.50	Dreyfuss kapitány tragédiája. (—40) —.10	Kennan Gy. Száműzöttek sorsa Szibériában K (2.-) —.20
Bellházy-Illes Széchy. Vadászati ismeretek. 3 kötet. Dkts. K (40.-) 10.-	— Öt év életéből. K (3.50) —.90	— Diszkötés K (3.20) —.80
Beniczky Élet viharában. Regény. K (2.-) —.50	Dumas Sándor. Három testőr. Regény. K (12.-) 3.-	Kielland S. Nyomorban. Regény K (2.-) —.50
— Eszakról-délről. Elbeszélések. Dkts. K (2.60) —.40	— Diszkötés. K (15.-) 3.75	Kipling R. Hidépitők Regény K (2.-) —.50
Beöthy Zsolt Színházi esték. Kritikák. K (4.-) 1.-	— Világ ura. Regény. 2 kötet. K (12.-) 3.-	Kisfaludy Károly összes művei. 2 kötet, fényes diszkötés K (12.-) 3.-
Berekszászi Irma. Illem és tánc. K (2.-) —.50	Emanuel szemlejelentkezései. K (4.-) 1.-	Kiss Gereben. Rákóczy csillaga. Képekkel, diszkötés K (4.-) 1.-
— Szakácskönyv. K (2.-) —.50	Endrei Zalán. Régi magyar költészet remekei Kisfaludy Károlyig. K (4.-) 1.-	Kossuth Lajos. Iratai. 3 kötet, diszkötés K (34.80) 8.70
— Szerelmi Levelező. K (2.-) —.50	— Ugyanaz Diszkötésben. K (6.-) 1.50	— Iratai. Népszerű kiadás egy kötetben, sajtó alá rendezte Helyly Ignác. Fényes diszkötésben. Kossuth halhatatlan emlékének egyik alapköve a jelen kötet, mely teljesen bevilágítja rajongó czélját, áldásos működését K (10.-) 2.50
Betyárok. Történetek az alföldi rablólágból Rózsa Sándor korában. K (2.-) —.50	Erzsi néni. Hal- és vadfélék elkészítése. Diszkötésben. K (2.40) —.60	Külföldi decameron. Száz külföldi író 100 elbeszélése. 4 kötet. Diszkötés K (24.-) 6.-
Bodnár Zsigmond. Tudomány csödjéről. K (—60) —.15	— Hogyan kell befözni. Diszkötés. K (2.40) —.60	Louys F. Aphrodite K (3.60) —.90
— Erkölcsi törvény magyarázata. K (3.-) —.75	— Tészták könyve. Diszkötés. K (2.40) —.60	Lucián. Klasszikus bűnperek K (2.40) —.60
— Erkölcsi világ. K (3.-) —.75	Falk Zsigmond. Utazás Budapestől Lisszabonig. Diszköt. K (6.-) 1.50	Makai Emil. Ujabb költeményei K (2.-) —.50
— Erkölcsi kérdések. K (3.-) —.75	— Utazás Budapestől Sanfranciscóig. Diszkötésben. K (6.-) 1.50	— Diszkötésben K (3.-) —.75
— Eszmeerő magyarázata. K (1.-) —.25	— Oroszország. Diszkötés. K (6.-) 1.50	— Tudós professor Hatvani K (2.-) —.50
— Jog keletkezése és fejlődése. K (1.-) —.25	Fényes László. Jókai utolsó évei K (—40) —.10	Malonyay. Tanulmányfejek K (3.-) —.75
— Magyar nemzet politikája. K (—60) —.15	— Válasz Vészinek K (—40) —.10	Malot H. Világ szállodája. Reg. 4 kötet K (16.-) 4.-
— Népfajok sorsa. K (3.-) —.75	Faublas lovag emlékiratai. 5 kötet. K (20.-) 5.-	Mantegazza. Férjhezmenés művészet K (2.40) —.60
— Példák. 5 füzet. K (3.-) —.75	Fereal. Spanyol inquisitio titkai. K (2.-) —.50	— Virágregék K (2.-) —.50
— Szellemi haladásunk törvénye. K (1.40) —.35	Fergus Home. Egy relytjes eset. Regény K (2.-) —.50	Márkus József. Az én asszonykaim K (1.60) —.40
— Magyar Szemle. 1881. évfolyam. K (10.-) 2.50	Fesztay Árpád. Magyarok bejövetele. Körkép Fényes diszkötés K (16.-) 8.-	— Acquarellek Ámor műterméből K (2.-) —.50
Brankovics Gy. Női szépség ápolása. K (2.-) —.50	Feuillet O. Szegény ifju története. Regény K (3.-) —.75	— Ezek azok K (1.60) —.40
— Diszkötésben K (3.-) —.75	Flammarion C. Uránia K (2.-) —.50	— Exotikus növények K (2.-) —.50
Bródy Sándor. Dina. Reg. K (2.-) —.50	— Népszerű csillagászat. Képekkel. 2 köt. K (6.-) 1.50	— Mikor Ámor nevet K (1.60) —.40
— Fehér könyv. 12 kötet. Kötve. K (28.80) 7.20	— Diszkötés K (8.-) 1.-	Marlitt Emilia. Aranyhaju Böske. Regény K (3.-) —.75
— Nagy regényalakjai. K (2.-) —.50	— Világ vége. 2 kötet K (3.-) —.75	— Vén kisasszony titka. Regény K (3.-) —.75
— Az ezüst kecske. Regény. Album alaku fényes diszkötésben, hazai művészek aquarel-képei és rajzai után készült remek reprodukciókkal, fényes diszkötésben. K (32.-) 8.-	Fogazzaro. Kettős élet. Regény K (2.-) —.50	— Kécszakáll. Regény K (2.-) —.50
Byron. Manfréd. Drámai költemény. dkts. K (1.60) —.40	Füredi Ignác. Idogen szótár K (1.60) —.40	Mathers H. Jón a rozson át. Reg. 3 köt. K (4.80) 1.20
Casanova. Emlékiratai. Képekkel. K (6.-) 1.50	Goethe. Faust. Fordította Szabó A. K (2.40) —.60	— Diszkötés K (6.-) 1.50
— Szerelmi kalandjai. Képekkel. K (6.-) 1.50	— Lélekrokonság. Regény. Diszkötés K (7.20) 1.80	Maupassant G. Asszonyok kegelytje. Regény. 2 kötet K (4.-) 1.-
— Naplója. Képekkel. K (6.-) 1.50	Gorkij M. A pénz. Elbeszélés K (2.-) —.50	— Boldog és boldogtalan szerelme K (1.60) —.40
— Uti kalandjai. Képekkel. K (6.-) 1.50	— Egy leány története. Regény K (2.-) —.75	— Fifi kisasszony K (1.60) —.40
— Emlékiratai. Teljes lipcei kiad. 22 köt. K (35.20) 8.80	— Régi emberek. Diszkötés K (2.-) —.50	— Mámoritó történetek K (1.60) —.40
Cicero levelei, ford. Fábán Gábor. 7 köt K (28.-) 7.-	— Orlov házaspár. Elbeszélés K (2.-) —.50	Mikezath K. Kis primás. Diszkötésben K (3.-) —.75
Chatré Mór. Pápák bünei. K (2.-) —.50	Gutius. Humoros törvényszéki karcolatok K (3.-) —.75	Möbius. Idegesség és idegbetegségek K (1.60) —.40
Chappon S. B. A nemes vívás művészetének elmélete és a nemzeti casinó által elfogadott új párbajszabályai. Igen szép természet után felvett képekkel. K (4.-) 1.-	— Jó madarak K (2.-) —.50	Mocsáry Béláné. Keleti utazás. Képekkel K (7.-) 1.75
	— Vádoltak padján K (2.-) —.50	— Diszkötésben K (12.-) 3.-
	Gyp. Ginette boldogsága. Regény K (2.-) —.50	Molnár F. Csókák éjszakája. Elbeszélések K (3.-) —.75
	— Egy édes titok. Regény. Diszkötés K (2.-) —.50	— Éva. Regény K (2.-) —.50
	Habberton S. A két lurkó K (3.-) —.75	
	— Veszedelmes vendégek K (3.-) —.75	
	Haggart R. Hamis prófécia. Regény K (2.-) —.50	
	Hardy T. Egy delejes álmom. Regény K (2.-) —.50	
	Hegeudis Rándor ifj. Oriások világa K (3.-) —.75	
	Heltai Jenő. Hét sovány esztendő. Reg. K (3.-) —.50	

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok:	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
	Alapítók	1.278.240.— "
	élet	200.000.— "
Tartalékok		374.767.80 "
Összesen:		2.253.007.80 K.

1901. évi fölösleg	90.349.— K
1902. " " "	59.782.36 "
1903. " " "	109.331.73 "
1904. " " "	72.438.23 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. 1904. évben a jégkár ellen biztosítottak 2%-os díjvisszatérítésben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Alkalmi vétel.

Diód községben (Alsófehém.) tövisi állomástól 5 klméterre I. rendű lapályban fekvő 270 □ hold területű tagosított birtok, készpénzfizetés mellett, esetleg megegyezés szerint azonnal eladó és pedig: 218 hold szántó, legelő és rét, 40 hold erdő, 4 hold szőlő, 3/4 fajrizling, 1/4 része 3 éves amerikai, vinczelléri lakkal. 8 hold belsőség, 6 szobás lakás, 8 lóra és 40 marhára köistálló, 1 magtár, 1 birói és 2 béres lakkal és parkirozott fenyveskerttel. Ajánlatokat „komoly” jelligé alatt e lap kiadóhivatala továbbítja. 1563

Báró Bánffy Ferencz karácsonfalvi gazdaságában (posta, vasut helyben) 60—70 Hecto első rendű kézzel fejtett, 1904. évi termései

tengeri vetőmag eladó.

Vevő zsákjában ab Karácsonfalva állomás, hectoliterenként 18 koronáért. Megkeresések és zsákok küldendőik nevezett gazdaság Intézőségéhez. 1562

Kizárólagos kalapraktár a Kalap-királyhoz

Kolozsvárt, Mátyás király-tér (Főtér) 17. sz.

legdúsabb választék bel- és külföldi férfi és gyermekkalapokban, cylinderekben, sport és vadászsapkákban. 1552

Specialis üzlet! Legolcsóbb határozott árak!

Óriási SZERENCSE TÖRÖKNEK

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez Rövid idő alatt 19 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a 2 legnagyobb nyereményt, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924. sz. sorsjegyre,

a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. számú sorsjegyre, továbbá 100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000, több 15.000, 10.000 koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt s rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. sorsjegyre 110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény magyar osztálysorsjátékban ismét jut és összesen

14 millió 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérelje meg szerencsésjét azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

Ádám 982	Ceolla 83156	Gellért 72630	János 82957	Manó 83259	Salemon 2395
Adél 4143	Celestin 83519	Gereben 82349	Jenő 83245	Marcel 2831	Samu 7979
Adolf 12802	Dániel 2773	Gergely 83216	Jolán 2877	Margit 7280	Sándor 17763
Agnes 20422	Dávid 5637	Géza 2797	Jónás 7260	Mária 17707	Sári 28019
Agoston 22511	Dénes 12426	Gizella 5649	Józsa 13230	Márkus 22014	Sarolta 24029
Aladár 24242	Dezso 20983	Gusztáv 13151	József 21452	Mártha 24003	Sebestyén 24289
Albert 28318	Domokos 23006	György 21145	Judith 23095	Márton 24274	Simon 40746
Alfréd 44360	Dóra 24258	Győző 23018	Juliska 24358	Matild 40705	Szeréna 57716
Akos 72413	Dorotea 29529	Gyula 24268	Kálmán 40482	Mátyás 56693	Taksony 59575
Amália 82811	Ede 59159	Hedwig 29633	Karolin 56572	Melánia 59564	Tamás 80973
Ambrus 83145	Edwin 72622	Helena 56525	Károly 59505	Menyhért 80019	Taszló 83022
Andor 83505	Flek 82836	Henriette 59167	Katinka 72645	Mihály 83006	Torus 83300
András 4940	Elemér 83104	Henrik 72633	Kázmér 82960	Miklós 83273	Tibor 2398
Anna 982	Emil 83230	Hermann 82954	Kelemen 83246	Miksa 2390	Tihomér 8504
Antal 12417	Emma 2734	Hilá 2799	Klára 2878	Milán 7283	Timon 18652
Aranika 20598	Endre 5641	Hubert 6818	Klára 2878	Milán 7283	Tivadar 22027
Armánd 22511	Ernő 12435	Hungó 13154	Kornél 16363	Mór 17738	Tóbiás 24055
Arnold 24248	Ernesztin 21142	Humbert 13154	Kornélia 22002	Nándor 24014	Urban 24295
Arpád 28523	Erwin 23007	Ibolyka 23077	Kristóf 23097	Nancisz 24279	Valéria 40789
Arthur 44389	Eva 24259	Iduska 24270	Krisztina 24365	Olga 40735	Vazul 58013
Aurél 59142	Erzsébet 29586	Ignác 29647	Lajos 40486	Olivér 57098	Vendel 59536
Attila 72615	Eszter 56471	Ilka 56552	László 56678	Orbán 59566	Viktor 80974
Balázs 82826	Etel 59163	Illés 59168	Laura 59532	Oszkár 80433	Viktoria 83047
Bálint 83155	Fábián 72625	Ilma 72639	László 73076	Ottó 83008	Vilbald 83302
Barnabás 83511	Félics 82387	Ilona 82955	Lénárt 82962	Ódon 83251	Vilma 2900
Béla 2749	Ferdinánd 83231	Imre 83225	Lenke 83255	Pál 2892	Vilmos 8618
Benedek 5498	Ferenc 83531	Ince 2876	Leó 2879	Paula 7300	Vince 18655
Bernát 12424	Flóra 2792	Ipoly 6432	Leónia 7278	Petronella 17740	Virgil 22029
Berta 20973	Franciska 5642	Iren 18229	Lidia 17350	Péter 22017	Zoltán 24044
Bertalan 22523	Frida 12435	Irma 12435	Lipót 22009	Piroska 24017	Zsigmond 25156
Blanka 24254	Frigyes 21144	István 23092	Lőrinc 23100	Pista 24238	Zsófia 42270
Bodog 28386	Fülöp 23009	Izabella 24354	Lothár 24373	Rafael 40742	Zsuzsanna 53021
Bogdán 56273	Gábor 24268	Izidor 40463	Lőrinc 40702	Regina 57286	
Borbála 59145	Gabriella 29541	Iván 56556	Ludmilla 56687	Richard 59573	
Boriska 72618	Gáspár 56511	Jakab 59203	Lutza 59556	Róbert 80639	
Brunó 82834	Gedeon 59164	Janka 72644	Malvin 73133	Rózsika 83020	
			Manfréd 82975	Rudolf 83296	

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi április hó 23-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. ES TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete. 1560

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut II/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.